Ч. 91 (14.340). Львів, неділя 26. квітня 1936. Poctowa oplata oplacona rycaltem Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло". Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 219-41. „ Друкарні: 229-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Після крівавих подій у Львові.

ОФІЦІЯЛЬНИЙ КОМУНІКАТ ПРО ЧИСЛО РАНЕНИХ ПІДЧАС КРІВАВИХ ПОДІЙ.

Агенція „Всхуд" повідомляє: На основі автентичних інформацій подаємо спис ранених осіб підчас крівавих подій у Львові, які лікуються по шпиталях.

І так у шпиталі Суспільної Обезпечальні при вул. Курковій лежать такі ранені: 1) Адам Петрик, 34 р., робітник заведення чищення міста, вул. Цлова 6; 2) Ян Врона, 32 р., робітник з. ч. м., Бельовського 1; 3) Владислав Міх, 31 р., робітник, Склепінського 43; 4) Станислав Ляска, 35 р., робітник, Белзи 2; 5) Станислав Прокопович, 22 р., Немцевича 24; 6) Станислав Квецінський, 44 р., робітник з. ч. м., Лелевеля 24; 7) Михайло Зеньчук, 28 р., робітник з. ч. м., Борщовичі; 8) Ґжеґож Брездень, 37 р., з. ч. м., Кривчицька Дорога 6; 9) Ян Типрович, 30 р., з. ч. м., Гавзнера 16; 10) Йосиф Гаек, 34 р., робітник ТЕСП-у, Зигмунта 18; 11) Базилі Круль, 54 р., з. ч. м., Потоцького 62; 12) Йосиф Жултанський, 34 р., з. ч. м., Ягода 17; 13) Йосиф Владкі, 28 р., міський робітник, Бернштайна 14; 14) Мартин Касперський, 27 р., міський робітник, вул. Загородна 21; 15) Іван Романишин, 22 р., пекарський візник, Пекарська 6; 16) Володимир Герчаковський, 31 р., сторож, Пекарська 6 і Тома Шуба, 52 р., Садловського 8.

В жидівськім шпиталі лікуються такі ранені: 1) Никодим Пухаль, 67 р., робітник, На Бочку 19; 2) Мозес Крігель, 31 р., Шпитальна 23; 3) Йосиф Бариляк, 21 р., швець, Шпитальна 23; 4) Фридерика Шрайбер, 23 р., приватна учителька, Жовківська 32; 5) Василь Мелькут, 23 р., Крива 21; 6) Міля Фляйшман, 19 р., цукор. помічниця, Крива 19.

В хірургічній клініці перебувають: 1) Микола Павлів, 26 р.; 2) Макс Премінґер, 24 р., Мартина 5; 3) Яків Грайс, 29 р., торговець, Жовківська 154; 4) Борух Константин, 25 р., друкар, Каштелянська 14; 5) Франц Жултанський, 30 р., шліфер, вул. Більчевського 4; 6) Ян Мостко, 40 р., легар; 7) Теофіль Шумада, 23 р., Кордецького 31; 8) Мозес Фремд, 32 р., Старознесінська 35; 9) Михайло Грабовець, 29 р.; 10) Михайло Круж, 42 р., бетоняр, Потоцького 75; 11) Герш Шіндлер, 22 р., швець, пл. Збіжева 1; 12) Михайло Сидор, 26 р., шофер, Декерта 8; 13) Емілія Бендковська, 29 р., робітниця, Джерельна 50; 14) Анна Тичка, 60 р., Замойського 8 і 15) Марія Кіх, 22 р., кравчиня, Сніжна 6.

У загальнім шпиталі лікуються: 1) Ростецький Альфред, 34 р., робітник, Івашкевича 4; 2) Ян Бяли, 33 р., тесля, Ткацька 11; 3) Михайло Галецький, робітник, Городецька 13; 4) Дмитро Чорний, 26 р., Клепарівська 15; 5) Андрій Василишин, 24 р., столяр, пл. Академічна 1; 6) Андрій Денека, 24 р., Підбірці; 7) Йосиф Яремко, 27 р., робітник, Линдого 9; 8) Теодор Маріяш, 23 р., Глубока 3; 9) Іван Войтків, 25 р., робітник, Підвале; 10) Радоманський Іван, 29 р., пекар, Синявська 11; 11) Яків Ентенберг, 28 р., пекар, Голоско; 12) Ґершон Шпіґель, 26 р., Сикстуська 12, і 13) Станислав Березовський, 49 р., Люблинська 17.

Крім ран від стрілів великий відсоток ранених походить від тяжкого потовчення. Між раненими є особи, карані за кримінальні і за політичні провини. Між раненими є теж особи, які брали участь у вуличних заворушеннях і підбурювали до виступів. Тому вони є під наглядом прокуратури. В найближчих днях прокуратура буде переслухувати згаданих осіб, щоб устійнити, чому вони були в юрбі і яким чином їх ранили. Слідство переведуть з повною енергією.

67 РАНЕНИХ ПОЛІЦАЇВ І АГЕНТІВ ПОЛІЦІЇ.

Агенція „Всхуд" повідомляє: На основі спису і перевязування ран між поліцаями виходить, що підчас крівавих подій минулого четверга ранили 67 осіб. Між раненими є: старшини, рядовики й агенти. У військовім шпиталі перебуває двох тяжко ранених поліцаїв.

ІНСП. САВІЦЬКИЙ ВЕДЕ СЛІДСТВО.

До Львова приїхав у пятницю інспектор міністерства внутрішніх справ Ян Савіцький з метою перевести слідство у справі крівавих подій. Інсп. Савіцький відбув у пятницю низку конференцій.

МІСЬКА РАДА У ЛЬВОВІ У СПРАВІ КРІВАВИХ ПОДІЙ.

В понеділок 27. квітня ц. р. відбудеться засідання ради міста Львова. Міська рада займе становище у справі крівавих подій минулого тижня.

НАРЕШТІ ДАЮТЬ БУДІВЕЛЬНІ КРЕДИТИ.

Як повідомляє аґенція „Всхуд", Банк Краєвого Господарства урухомив 24. ц. м. **перші будівельні кредити.** Відділам банку на провінції доручили телефонічно давати будівельні позички. Міністерство скарбу віддало в розпорядження Банку Краєвого Господарства відповідні суми на оживлення будівельного руху.

Кредити мають давати наперед у **більших містах, де найрізкіше відчувається безробіття. Фонд праці признав містам 38 міліонів 400 тисяч зол. кредитів, щоб дати працю безробітним.**

Помер король Єгипту?

БЕРЛІН, 25. 4. **Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє з Каіра про смерть короля Фуада.**

ЛЬОНДОН, 25. 4. Рейтер. По місті кружляє вістка, що король помер в 10. годині; **на деяких посольствах вивісили вже навіть прапори, опущені до половини машту.**

КАІРО, 25. 4. ПАТ. Комунікат оголошений в полудне, стверджує, що лікарі здержали кровотік, **усуваючи безпосередню небезпеку для життя короля; помимо того стан його здоровля дуже грізний.**

Ред.: Покійний, син хедива (віцекороля) Єгипту Ізмаїла Паші, родився в Ґізе біля Каіра 26. березня 1868. року. Після смерти брата Гуссейна Кіяміля вступив Фуад на престіл 9. жовтня 1917 р. як султан Єгипту, що тоді був під британським протекторатом. 15. березня 1922. Єгипет стає суверенною державою, а Фуад дістає титул „його маєстат король Єгипту і сузерен Нубії, Судану, Кордофану та Дерфуру". На час його панування припадає процес політичного усамостійнення країни, який довів до англо-египетських переговорів, що під цю пору ведуться в Каірі над стягненням британських залог з Єгипту, привернениям египетської влади над Суданом і признання державі інших атрибутів суверенности.

Провізорія
і чим вона закінчиться?

Львів, 25. квітня 1936.

В. посол Мацкевич пише у виленському „Слові" таке: „...Безсторонньо оцінюючи ситуацію, треба ствердити, що уряд мав за останніх кілька днів низку другорядних успіхів. Але це не значить, щоб епоха провізорії була закінчена..." І далі той поважний санаційний діяч радить урядові „радикально зірвати з етатистичною політикою" та виразно заявитися за одною із двох груп, на які поділився колишній ББ, — груп, яких „ніяка сила не зможе вже назад зліпити". Деінде знову читаємо, що „звільнення б. премієра Світальського і полк. Матушевського з їх урядових становищ не вичерпує листи розпорядків, які покажуться конечні проти групи полковників. Репресії вже застосовані і ті, що їх треба чекати в недалекій будуччині, мають покласти край все ще сильним впливам тої групи в адміністрації і цілому державному апараті".

Такі і тим подібні голоси читаємо скрізь у польській і закордонній пресі: особливо ця остання, занята досі майже всецілo справою Абісинії та європейською кризою, зароїлася від вісток про внутрішні справи Польщі: коли зважити геополітичну ситуацію Польщі, то це зацікавлення саме у звязку з міжнародніми відносинами ще більш зрозуміле. Отже зі сторінок преси довідуємося напр. про концепцію демократизації уряду через наближення його вже не тільки до групи „направячів" (колишній „Звйонзек Направи Ржечпосполітей"), але й до ППС та Стр. Людового. Читаємо, що справа реконструкції уряду чи повної його зміни стане актуальна знову у половині травня. Інші голоси знову впевняють, що політичних змін не буде ніяких, бо премієр Косцялковський вдовольнився „капосою" головного редактора „Газ. Польскої" Медзінського до палати президії ради міністрів, а мін. Квятковський приборканням п. Матушевського, який робив найбільше клопотів своєю кампанією за ригористичним зберіганням дефляційної політики. Але всі ті й подібні їм голоси зводяться до одного: що

теперішній політичний стан у Польщі це — як виразно окреслив п. Мацкевич — провізорія і що та провізорія мусить так або інакше скінчитися.

Для нас далеко не є річю байдужною, як і чим вона скінчиться. Не є для нас річю байдужною, чи на зміну теперішньому урядові прийде назад уряд, для якого „сильна рука" є цілою програмою, що у практиці висловлюється у Бересті, „пацифікації", диктаті політичних ультиматів (історія переговорів УПР з ББ з зими 1931 р.) та цупким зберіганням традиційно-старих напрямних національної політики зперед 1926 року, — чи прийде у Польщі до такого розрахунку, який поведе за собою глибокі реформи системи й устрою, що малиб безпосередній звязок і з нашим, українським життям.

Ми дозволили собі зазначити вже на цьому місці позавчора („Боротьба за устрій і владу"), що перемога уряду проти т. зв. полковницької групи буде остаточна, коли будуть переведені реформи у тих суттєвих справах, які стали головним джерелом нинішнього політичного замішання. Такі реформи потрібні передусім у ділянці державного устрою. Конституція тут менше важна: бо кожна конституція має більш або менш рамовий характер. Суттєва для нинішніх відносин — це виборча ординація зі своєю дитиною — соймовим регуляміном. Самі автори виборчої ординації (чи не теперішній віцемаршал сойму п. Подоський) назвали її експериментом. Колиб уряд був послідовний у своїй боротьбі проти полковницької групи й уважав, що гаслу „фронтом до громадянства" треба надати практичний сенс, то повинен би отверто признати, що експеримент з виборчою ординацією не вдався. Не вдався експеримент з „відполітизацією" політичного життя, з негацією політичної диференціяції громадянства, з поширенням впливів адміністраційного чинника на склад парляментарних палат і хід виборів, з доведенням етатизації ад абсурдум.

Коли „Роботнік" ставив питання „хто стоїть за полковницькою групою", то ми поставилиб питання: хто стоїть за теперішньою виборчою ординацією? І вийде, що справді стоїть за нею хіба тільки та полковницька група, за якою з черги не стоїть ніхто. Ніхто не стоїть за обовязуючою виборчою ординацією ані з польських ані непольських груп. Коли пригадаємо, що на ділі ця ординація і її практичне виконування, усуваючи боротьбу між політичними партіями ввела боротьбу в санаційний табор та розпалила, як ніколи досі, амбіції поодиноких санаційних діячів (клясичний зразок ми бачили на виборах у місті Львові), коли ми візьмемо під увагу персональний склад сойму і користь з нього для „гармонійної співпраці" законодатної та виконавчої влади і повінь нових партій, які народились в останньому часі і далі родяться, — то здається нам, що в уряді не повинно бути захоплення для мишулорічного експерименту.

Зміни виборчої ординації домагаються всі польські кола від консерватистів із „Часу" до соціялістів з „Роботніка" і всіх санаційних прихильників ідеї демократизації режиму та всі групи непольських народів у Польщі. Але якаж демократизація можлива — при такій виборчій ординації, обтяженій ще й такою спадщиною, як традиція останніх виборів? Наслідки виборчої ординації негативні не тільки у польській політичній верхівці і на польському політичному житті в краю. Вони й прикрі для життя непольських національних колективів, бо проявляються у повному збайдужінні до установи парляментарних палат та в упадку заінтересовання мас взагалі до громадсько-політичних справ. Користають на цьому тільки ті групи, які можуть фасцинувати крайніми гаслами і спиратися на фанатиків: для них атмосфера байдужности широких суспільних кол завжди бажана й корисна. Для всіх інших — завжди шкідлива.

Тому гадаємо, що коли йтиме далі боротьба за устрій і владу у Польщі, боротьба за устрій між санаційним та опозиційним табором і за владу внутрі самого санаційного табору, — то та боротьба мусить довести до гострої актуалізації питання про виборчу ординацію. І без зміни виборчої ординації, без реформ, які не вертали б назад справді поганих звичок передтравневої „розгульної" демократії, але й поривалиб з поганими звичками часів післятравневих, без таких глибоких реформ ніяка стабілізація відносин у Польщі неможлива.

Очевидно, виборча ординація — це тільки одна з точок тих необхідних реформ. Однаково важливими й необхідними реформами є реформа всієї самоуправи у Польщі, самоуправних виборів і самоуправної практики, — реформа підходу до інституції преси, реформа підходу до цілої низки найповажніших справ. Активізації польського громадянського чинника в краю ми, українці, не боїмось: бо й самовладний адміністраційний чинник не є для нас благодаттю. Але всі ці справи — творять вже тему окрему.

Франція — хора жінка.

Герстові ґазети помістили статтю про політику Франції, в якій читаємо:

Від років був звичай говорити про турецького султана як про „хорого чоловіка Европи", але коли Туреччина стратила землі в Европі, він перестав бути зморою Европи. Та він має наслідника у Франції — хорій жінці Европи.

Від закінчення світової війни Франція обдурювала себе, що вона має спеціяльне становище між народами світу. Її успіх у тім, що добула поміч інших націй в останній війні, розвинув у неї хоробу ума, яка зроджує в неї думку, що інші нації обовязані уступати, коли виринають французькі занепокоєння. Тому вона безупинно шукає нових союзів, нових груп приятельських держав. Вона замотує себе в суперечні льояльности й непослідовні приречення, що її роблять предметом загального недовіря. Вона грає цю погану гру всякими засобами, які має до розпорядимости, і не вагається пуститись на підкупство, тайне підбурювання й сіяння підозріння між націями, котрі інакше жилиб у приязні та взаїмнім довірі.

Франція все має скриті плини у взаєминах з іншими націями. Вона ані не є послідовна як ворог, ані льояльна як приятель. Вона є з Англією у справі санкцій, але проти Англії, а з Італією, коли поборює змагання, щоб ті санкції прикласти до Італії.

Хоч вона заявляє, що вона за збірний мир, вона не вагається заключити французько-совіт

о. О. ПРИСТАЙ.

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

6)

Найсумніші хвилини на кораблі переживав я в неділю, 24. листопада. В 10-ій год. рано (в Европі була тоді 2-а година пополудні) ми були на 50-ому ступні західної географічної довжини і на 45-ому ступні північної географічної ширини. Від европейського берега мали ми за собою 1.939 англійських миль, а до Америки було перед нами ще 535 англ. миль. Майже на дві тисячі миль був я віддалений від моєї сільської церковці, що особливо в цій хвилині була для мене така дорога і люба. Неділя, а я не в ній, тільки серед безкраїх вод Атлянтійського Океану! І на саму згадку цього наляг на моє серце такий великий сум, що мене аж роспука бралася. Духом стояв я при вівтарі в журівській церкві та молився за моїх старокраєвих сердечних парохіян. Їх покинув я, сподіваючись, що подібних до них серцем знайду між нашими емігрантами в Америці. Шукав там за ними цілими десятиріччями, але даремне. Вже в дорозі наче душею прочував, що їду на місію до зовсім інших земляків, ніж були ті, що їх залишив у краю.

Показалися знову меви, що їх не було видно вже кілька днів. Літали понад кораблем і біля нього. Це означало, що ми ще приблизно триста миль від американського суходолу. Бо меви звичайно держаться такої віддалі від морського берега і дальше не пускаються на море. Вставши досвіта, я приглядався сходові сонця. Воно, наче золоте колесо викочувалося звідкись зпоза води. Здавалося, що вилізає просто з глибин моря. Однак не було мокре, бо той вічний вогонь, що ним горіло мілііони років, не то що не згас і не поблід, а став іще червоніший.

У своїй повній величі виступали три могутні стихії. Внизу зелена й незмірно глибока вода, що по ній посувався наш „Кронпрінц Вільгельм", немов під дотиком невидної руки якогось чарівника. Понад нами синє склепіння небосхилу, а на ньому вогняне колесо сонця. І повітря, овіяне здоровою морською свіжиною.

В понеділок 25-го й у вівторок 26-го листопада було на кораблі дуже непривітно. Подорожні збайдужіли до всього. Жіноцтва взагалі не було видно на чардаку. Воно здебільшого ще хорувало. Навіть картярі щезли десь із своєї салі. Зате лікарі бігали з ліками від одної каюти до другої. Зрештою подорожним вже дуже хотілося почути під ногами сьвяту землицю, бо її ніяк не могла заступити корабельна підлога, мов дошка, кинена на морські хвилі. Одинокі моряки не нудьгували, а почувалися добре. Вониж були у своїй стихії. Безкрає море було для них тим, чим поле для селянина і гори для верховинця. Буря не лякала їх і не шкодила їх здоровлю.

Подорожніх в їх дошкульній морській недузі і в нудьзі підбадьорувала надія, що плавба вже незабаром скінчиться. Але як на те, напередодні нашого причалу в Америці, звіявся сильний вітер і почав дути з боку на наш корабель. Бурі не було, але все-ж на подорожних мало це відємний вплив. Вітер змагався з лютим завзяттям, немов наважився впоперек перевернути „Кронпрінца". Ми мали враження, що якась непереможна сила з боку хоче звалити нас з ніг. Наслідок був такий, що хорі подорожні ще дужче розхорувалися, а здорові занедужали.

ҐРІҐОРН. ¹)

Не вчися до старости але до гробової дошки.

Народня приповідка.

В середу 27-го листопада встав я раненько. Заповідалася гарна погода. Тепле морське повітря наче в нас на весні, приємно освіжувало тіло й гарно настроювало душу. Довкола нашого корабля літали великою громадою білі довгодзьобі меви. Вони стрілою кидалися у воду й поринали, здавалося, на саме дно моря. Потім підносилися вгору, щоб спокійно зісти свою добич. Тоді заворушилися також подорожні. Навіть ті, що досіль іще хорували, насилу викараськувалися з постелі і виходили на чердак. Бо з уст до уст перебігала чутка, що наближуємось до Америки. І я був цікавий побачити бодай здалека новітній Ханаан — обіцяну землю, куди прямували всі ті, що прагнули визволитися з економічної нужди й національного та політичного поневолення.

Далеко гень на замрячéній смузі синього обрію зарисовувалися дивні образи. Виростали якісь развалини, мабуть, старих, високих замчищ, мов небосяжні скелі, або велитенські церкви, що своїми банями роздирали завіси хмар. На самім переді цих хмародерних зачарованих замків виступали обриси якогось безконечного камяного стовпа. Він виглядав, наче велитенська стрілка годинника, що її горішній кінець губився у хмарах. Це була велична й горда статуя американської Свободи. Немов усміхнена, з простягненою рукою, що держала смолоскип, з ясним полумям волі, вітала всіх, що плили сюди з ріжних країн. Запрошувала до себе тих, що були спрагнені свободи й обіцювала їм земні благодаті. За статуєю Свободи показалося у цілій своїй величі царство нюйорських хмародерів.

(Далі буде.)

¹) Ґрінґорн (greenhorn) по-нашому зелений дзьоб; так насмішливо звали всіх новоприбулих емігрантів в Америці.

…ський договір, який нарушує її попередні договори з Англією, Бельгією й Італією, і в суті речі є рухом у напрямі наступу й нападу.

Причиною у цім усім є те, що *Франція приспішує війну в Европі*, як каже Льойд Джордж.

Франція тягне Англію до війни. Франція намагається вмотати Злучені Держави у війну. Франція єднається з комуністичною Росією. Франція скріпляє комунізм у його боротьбі проти світу, запрошує комунізм до себе й накидує комунізм іншим націям.

Але комунізм є ворогом всякої іншої форми влади і вільних установ усюди, також у Франції. Це була загроза комунізму, що створила фашизм в Італії. То була загроза комунізму, що підчинила Німеччину „націзмові". Але кінця ще нема. Як Мусоліні недавно сказав: Політика в цілому світі зводиться до боротьби між комунізмом, себто большевизмом, і всіми ворогами большевизму, між ними й фашизмом.

Ніодин край в Европі не хоче нічого, крім того, щоб бути вільним і від комунізму і Франції.

ДОМАГАЮТЬСЯ, ЩОБ ЗАМКНУТИ СУЕЗЬКИЙ КАНАЛ.

ПАРИЖ, 25. 4. АВАС. Англійське товариство приятелів Ліги Націй рішило домагатися, щоб брит. уряд замкнув Суезький канал.

ЛЬОНДОН, 25. 4. ПАТ. Підчас промови в Единбургу льорд Літтон заповів, що т-во приятелів Ліги Націй домагатиметься від уряду, щоб Іден поставив у Женеві внесок замкнути Суезький канал і тим способом **відтяти італ. армії у Східній Африці постачання.** Теперішню війну — заявив Літтон веде Італія не зі самою Абісинією, але і з Лігою Націй, знищення Абісинії булоб руїною Ліги. **Безвиглядна ситуація вимагає пристосування крайніх метод.**

АНГЛІЙСЬКІ ПОСЛИ ПРОТИ ЗВОРОТУ КОЛЬОНІЙ НІМЕЧЧИНІ.

ЛЬОНДОН, 25. 4. Райтер. Між консервативними послами повстала група, що рішила студіювати питання мандатних кольоній. Її члени бояться, що якби Танганайка (давня нім. Східна Африка) вернулася до Німеччини, туземці дісталиби зброю, а те загрожувалоб брит. інтересам. Одинока британська мандатна область, що надається до кольонізації — це Палестина, а її хіба годі давати під націонал-соціялістичне володіння.

МОСКОВСЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ ШПІОНОМ.

ПАРИЖ, 25. 4. ПАТ. Як подає „Еко де Парі", арештували Миколу Алексеєва, редактора московського щоденника, що виходить в Парижі; закидують йому шпіонажу. Алексеєв відомий як прихильник Гітлера.

—o—

ТУРЕЦЬКА ДИПЛЬОМАТІЯ І РУМУНІЯ.

БУКАРЕШТ, 24. 5. ПАТ. Приїхав ген. секретар турецького міністерства закорд. справ; припускають, що в справі реміліторизації проливів.

ПРИСУД ЗА НАПАД НА БЛЮМА.

ПАРИЖ, 25. 4. ПАТ. Суд покарав за напад на Блюма трьома місяцями вязниці Курта, а пятнацятьома днями Андюрана, Мовне та паню Монне. Всі вони належали до „Аксіон Франсез".

8.000 УТІКАЧІВ.

ЄРУСАЛИМ, 25. 4. ПАТ. Заступник посадника Тель Авіву заявив, що у місті під цю пору коло 8.000 утікачів, які сховалися перед арабськими нападами. У місті життя йде спокійно, зате Яффа зовсім опустіла.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В Індії, у місті Пуна дійшло до кривавих зударів між індусами та музулманами. 2 особи згинули, 200 ранили; згоріли 2 мечети та 4 індуські святині.

Франція відповіла нотою прихильно на турецьке домагання піддати статут Дарданелів ревізії.

Румунський наслідник престола великий воєвода Михайло здав практичний іспит на команданта чети.

У Бельгії арештували 2 особи під замітом шпіонажі.

Великодня відправа у радіо.

(Лист з Волині).

У цьому році, як і в попередніх роках, православні радіо-аматори слухали відправи пасхальної Служби Божої з хвиль етеру. Як відомо, в православних церквах великодня Служба Божа відправляється майже цілу ніч; в 11 год. вечора відбувається відправа перед плащаницею, а в 12 год. ночі звичайно починають пасхальну утреню, за якою йде літургія. Більш-менш відправа кінчається в 4—5 год. рано.

Цьогорічна ніч була погідна, і Службу Божу в радіо добре було чути. Зі всіх сторін світу неслися звуки пасхального богослуження. Не дивно, що пасхальну Службу Божу надавали через радіо православні краї-держави: Болгарія, Румунія і Югославія. Зокрема з Югославії можна було чути не тільки архиерейську відправу зі сербської церкви, але й із церкви російсько-емігрантської. Крім цих держав, можна було почути в радіо відправу з Парижа, де в російській емігрантській церкві відправляв відомий митрополит Евлогій. Хто мав сильніший апарат, той міг переловити пасхальну відправу у словянській мові навіть з протестантської Швайцарії, де правдоподібно не так уже й багато православних. Нічого казати, що сусідня Чехія, хоч і вона не є православна, надавала Службу Божу з Праги, а служив її той самий еп. Сергій, якого в свій час вивезли з Польщі за те, що він не хотів був дати своєї беззастережної згоди на автокефалію Православної Церкви у Польщі. Може найкраще звучало у радіо пасхальне богослуження з риського собору, де служив недавно висвячений лотиський митрополит Августин. Служба йшла по славянськи, дуже гарно співав хор і пестив слух прегарний голос протодіякона. А чейже Латвія — протестантська і митрополит Августин — лотиш.

Так ото неслася радісна вістка про воскресення Христове по хвилях етеру, уживаючи вислову одної з пасхально-богослужбових пісень, „від запада і сівера і моря". Тільки від одного „востока", де донедавна була найбільша Православна Церква, не чути було нічого... Мовчала і Варшава, хоч православних у Польщі є багато понад 4 міліони і творять вони автохтонне населення земель, що безпосередньо сусідують з безбожницько-большевицьким світом. К.

Чи це по католицьки і по християнськи?

Як оо. Домінікани парцелюють землю?

Недавно оо. Домінікани оголосили парцеляцію своїх ґрунтів недалеко с. Зіболок, пов. Жовква. Зрозуміла річ, що наші малоземельні селяни робили всі заходи, щоб прикупити при цій нагоді землі та створити варстати праці для себе і своїх дітей. На численні заходи у справі купна дістали селяни таку відповідь: „Ми поля вам, русіном, не спжедами, а ежелі так бардзо хцеце, купуйце ґорше — мочари, бо лепше поля мами тильо для польскіх осаднікуф". Ясно, що така „відповідь" викликала серед наших селян оправданий гнів та обурення. Селяни відмовилися від купна моклаків. Тоді оо. Домінікани змінили свою тактику і згодилися кінець-кінців продати кільком нашим землю, але під тою умовиною, що ті селяни мусіли наперед переписати себе і свої родини на римо-католицький обряд. Та на тому ще це кінець. Дітей цих батьків, які купили землю в оо. Домініканів, постійно примушують учителі в школі в Зіболках не лише говорити, але також молитись по польськи. Дітей справжніх поляків у Зіболках можна почислити на пальцях одної руки.

—o—

ІТАЛІЯ ТА ЄГИПЕТ.

ЛЬОНДОН, 25. 4. ПАТ. „Морнінґ Пост" заперечує вістки, немов би Італія запропонувала Єгиптові пакт ненападу, щоб перешкодити переговорам над договором з Англією. Італ. посол в Каїрі натякнув лише, що від Італії нічого не грозить, а єгипетські націоналісти використали цю загальникову заяву для агітації за евакуацією брит. військ з Єгипту. З таким поглядом не погоджуються більш уміркованні націоналісти, ані уряд ані брит. командування.

Італійський король кандидатом

НА НЕҐУСА.

РИМ, 25. 4. ПАТ. Ходять чутки, що як італійці займуть Адіс Абебу, проголосять свого короля цісарем Абісинії.

МОБІЛІЗАЦІЯ В АБІСИНІЇ.

АДІС АБЕБА, 25. 4. ПАТ. Абісинське ополчення машерує на Десіє, стягаючи по дорозі всіх здібних до військової служби з виїмком обслуги своопеїців.

ІТАЛІЙЦІ ЗАНЯЛИ САСАБАНЕҐ І ДАҐАБУР?

ЛЬОНДОН, 25. 4. Райтер. По Римі кружляють поголоски, що італ. змоторизовані відділи заняли міста Сасабанеґ і Даґабур; офіційно тих вісток не потвердили.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

ДЕЛЯТИН КОЛИСЬ І НИНІ.

„Над Прутом у лузі"... — Віроісповідний і національний склад Делятина. — З минулого містечка. — Як виглядають автохтони. — Підземні багатства. — Пропадає народня ноша. — Біда й нужда. — Кооперативний рух. — Релігійне розбиття. — Культурно-освітне життя.

Хто хоче дістатися шляхом Станиславів—Воронечка в „наші любі, високі Карпати", в Чорногору, в дикі Ґорґани, чи то до комор Довбуша, той мусить проїхати через делятинську кітловину, той мусить стрінути по дорозі позірно мале містечко Делятин.

Розложилося воно „над Прутом у лузі", там у прекрасній долині срібнолентого Прута, на пограниччі Гуцульщини й Покуття, з прекрасною панарамою на Бескиди, на висоті 550 м. понад рівень моря, займаючи простір 51 км. кв. Мешканців по офіціяльній статистиці з 1931 р. має Делятин 8.815, а ще в 1921 р. було їх заледви 5.973. Отже приросту є 47.6 проц., що вказує на дуже добрі обставини розвитку. Все життя Делятина зосереджується в невеличкім центрі, який є найгустіше заселений, решта Делятина розпадається на вісім присілків. По віроісповіданню є 4.950 греко-кат., 2.617 мойсеєвого, 1.238 римо-кат., 4 вірменокат., 1 евангеликів і 2 православних. Під теперішню пору число евангеликів значно зросло, у звязку з поселенням у Делятині постійного евангелицького пастора й оснування евангелицької парохії. До українців підчас перепису записали 4.933, до жидів 2.391, до поляків 1.479, до німців 10, до чехів 1, до мадярів 1.

Про минуле Делятина знаємо мало. Одинока писемна згадка походить з 1646 р., коли то шляхтич Белзецький наїхав на замок шляхтича Делятинського, отже дехто навіть виводить звідси нинішню назву Делятина; одначе ця гіпотеза не витримує зовсім критики. Зате більше промовляє до переконання друга гіпотеза, що вяжеться тісно з римським володінням, стаціонуванням римських когорт, які знищили володіння автохтонів, донесли до Риму delatus (від deleo, або вкінці differo — dillatum). За римською концепцією промовляють ріжні розкопи, назви поодиноких частин містечка і дальше навзища, як Урбан-овичі й інші, яких корінь чисто римський.

Автохтонів-тубильців, як звичайно, випхала „цивілізаційна" інвазія на далекі присілки, на яких навіть 10 км. від осередка. Кажуть, що „вовка тягне до ліса", таке сталося і з автохтонами-тубильцями, які пішли у верхи гір, і полишили свої курні хатки в осередку, щоб на їх місці могли повстати прекрасні люксусово уладжені вілли і пенсіонати.

Автохтони — це переважно здеґенеровані гуцули, на що вказує вигляд побільшених віддихових органів, вимова деяких шелестівок, як „р" і „л", (вимовляють їх дуже мягко). Мужчини високі, худі, з темним волоссям, великими очима, оповитими мелянхолією і тугою за тими часами, коли то — ще недавно це було — війт міста Делятина ходив у червоних холошнях і в гарно вишитім гуцульськім байбарачку, а печатку все носив коло себе в дзюбенці. З обличча нинішнього автохтона зникла колишня гордість; лише орлиний ніс і сміливо зарисовані уста вказують на колишню велику очайдушність, відвагу і велику змисловість мешканців гір.

Святочною одіжю мужчин є байбарак або кожух і білі холошні, рідше червоні та постоли, хоч і тут цивілізація робить своє: байбараки і кожухи заступають уже по більшій частині ріжні куртки, а холошні — сподні-райтки.

Жінки — це тип гарних брунеток, з дуже гарними рисами і правильною будовою тіла. Треба підчеркнути, що Делятин і його найближчі села, як Заріче і Луг, пишаються в цілім надвірнянськім повіті найкращим жіноцтвом.

Кожної неділі чи свята можна побачити коло церкви просто ревію прекрасних жіночих строїв, гарно вишиті сорочки, плетінки, по мистецьки гаптовані ґорсети-жупанники і коротенькі байбарачки, або вишиті кожушки, хоч і тут „цивілізаційна" інвазія робить своє: дівчата зачинають покидати, хоч яка тут біда, гарну народню ношу та перебираються „по польськи"... в жовті мештики з гострими носами, шовкові панчішки, в посклад ані спіднички і берети. Не дурний то вигадав, що „на нозі жовтий мешт скрипить, а в горшку пісний борщ кипить"...

Римо-католики — це майже все верства напливова; переважають родини урядничі. Третій співмешканець Делятина — це тип галицького жида з „коркотягами"; жиди займаються переважно торговлею і дрібним ремеслом.

Делятин і його найближчі околиці пребагаті у підземні плоди, як нафту, земний віск, сіль, пісок та ін. Перед війною нафтове т-во „Галіція" почало пошукування на терені Ослави Білі — Заріче — Добротів — Любіжня — Площа, які в більшій частині дали позитивні висліди. Однак війна не позволила зробити з Делятина другого Борислава.

Зате експльоатація соли в Делятині перед війною стояла на першім місці в краю. В 1785 р. австрійський уряд викупив у воєводи Белзького всі терени, златні під експльоатацію соли і в Делятині сконцентровано місце осідку 17 салін. А в р. 1853 вибудували біля залізничого двірця величезні салінарні будинки і саліни названо ім. цісаря Франц Йосифа І. Одначе сьогодні на їх місці стирчать лише звалища знищених війною будинків. Решту підземних плодів навіть не пробували використати.

Автохтонне населення нині дуже зубожіло, займається на присілках переважно упр. вою ріллі, яка, правду сказавши, стоїть на дуже низькім рівні. Сама земля майже неврожайна, пісковита, одначе перенаселення і тяжка господарська скрута примусили автохтонів перемінити узбіччя гір, берегів і лази під управу ріллі, яку засаджують переважно барабол ею, засівають житом, вівсом, коноплями і леном, а на невикористаних просторах під управу землі випасають худобу. Плоди землі ледви вистають на самовиживлення, так, що з них нічого не можуть згрошевити. Що більше: на переднівку приходиться докуповувати не лише на виживлення, але також на насіння.

Зате хто має маржину, той продає молоко, сметану, виробляє бриндзю, будзи й жентицю. Продаж набілу відбувається хаотично, незорганізовано: ціни установляють покупці, а не продавці, нема ані одної кооперативної молочарні, ба, навіть ніхто з делятинських кругів не робив заходів, щоб цю ділянку кооперації опанувати. Слід згадати, що були в цім напрямі ініціятивні зібрання і заходи основувати районову молочарню в Делятині, але вони стрінулися з повною неохотою і резервою серед делятинських кругів. Зате в останнім році почав свою акцію в цілім надвірнянськім повіті „Млечарскі Звйонзек", який уже в кількох довколичних селах заложив свої станиці.

Садівництво в Делятині й окрузі майже ніяке, дике. Попри дороги і вулиці, ба навіть у городах і по межах росте наша національна „верба".

Слід зазначити, що в Делятині істнує „Сільський Господар", який досі істнував та істнує лиш на папері і в напрямі піднесення матеріяльної нужди наших селян по присілках, через раціональну управу ріллі, пасовиськ, заведення расової породи худоби, плекання шляхотних овочевих дерев, пасічництво, організацію збуту набілу і т. д. не проявив ніякої діяльности. Зате розвій пасічництва в останнім році завдячуємо приватній ініціятиві.

Селянин, обробивши на присілку свій загін, іде шукати праці та знаходить її в лісі при рубанні дерева, при звоженні дерева до 4 делятинських тартаків, звідки заладовують дерево у вагони і висилають „у світ". Три тартаки приватні, жидівські, один державний, який перерізує 78.000 куб. м. дерева і затруднює 480 робітників. Одначе в останнім часі почалася надмірна експльоатація (майже екстенсивна) дерева, незгідна з раціональною господаркою; зруби залісюють ледви в 25 проц. Цими днями викрили велику аферу на державнім тартаку у звязку з чим арештовано багато осіб.

Літом знаходять мешканці Делятина працю коло каменоломів, звоження каміння до двірця і вантаження його та при направі доріг.

Одначе д. багато можливостей ще не зовсім використав наш делятинський селянин-міщанин. Є наприклад терени, яких земля надається до виробу цегли і дахівки, яку спроваджують аж з Тарнова. Є вправді цегольня, власність „Спілки Управнених Клива і Веклич" у Делятині, але тому, що вона належить до маєткового комплексу, що має простір коло 305 морґів ліса (той маєток є власністю коло 1000 осіб), тяжко її належно зрентувати. На тлі „Спілки Управнених Клива і Веклич" у Делятині від кількох літ істнують ферменти, що звичайно кінчаться в суді.

В найтяжчих часах, коли нема праці в лісі, в тартаку, в каменоломах — найбідніші варять нелегально сіль, якої 1 кг. продають по 10 сот.

У літніх сезонах багато знаходить працю при будовах віль і пансіонатів. В осередку міста є вже кількох українських ковалів, шевців, кравців, столярів і бондарів, одначе ремесло ще майже в 60 проц. в чужинецьких руках.

Торговля всеціло в руках жидівських, хоч по присілках є вже крамниці в руках українських. Одначе вони не мають належної підтримки у своїх покупців.

Зате місцева кооператива в передостаннім році дійшла до вершин свого розвитку, маючи 4 філії. В останнім році переживає тяжку скруту, головно у звязку з частою зміною і нефаховою обсадою персоналу.

Дивним дивом, при такім великім безробітті нашої інтеліґенції тяжко знайти людину кваліфіковану, фахову, з енерґією, з живучістю, з ініціятивою і молодечим розмахом, яка моглаб Делятин і його найближчі околиці скооперувати. Мала місцева кооператива навіть дуже добрих купців, зате не мала і не має добрих кооператорів.

Кредитова кооператива теж захиталася. Зроблене попереднім управителем манко в квоті 7.000 зол. непокрите; дальше віддовження, конверзія — не дають змоги стягнути навіть відсотків.

Також релігійне життя в останніх часах дуже підупало, прийшло повне розбиття у звязку з оснуванням постійної евангелицької парохії. До церкви ходять тепер переважно жінки, а завинили тут місцеві відносини на тлі „Спілки Управнених Клива і Веклич" у Делятині і непорозуміння поміж громадянством та парохією.

Культурно-освітне життя зосереджується в 4 читальнях „Просвіти", в читальні „Скала" і в Союзі Українок; міщанська молодь гуртується в спортовім т-ві „Прут", молодь з присілків у руханково-спортовім т-ві „Луг".

Загальний рівень освіти і національної свідомости доволі низький. І в цьому напрямі, як і в напрямі господарського піднесення населення треба би повести нашу працю.

Н. Н.

Нарікають на комуністичні

привілеї в Совітах.

Каблеграма до „Таймса" із Москви каже, що совітські урядові газети нарікають на нездарність та на привілеї для комуністичних студентів. Пише напр. „Правда", що по школах слідно кращий поступ між некомуністами, ніж між комуністами. І пояснює це газета тим, що комуністичні студенти тратять багато часу на партійні зібрання й дебати, а через те рівень їх науки паде. Крім того комуністичні студенти рахують на ріжні полекші і тому не вчаться як слід. З того повстає небезпека, що майбутній комуністичний урядничий стан буде складений із умової мірноти. Щоб до цього не допустити, „Правда" домагається скасування комуністичних привілеїв.

Німецькі жиди в Америці.

До Ню Йорку прибуло недавно кораблем „Вашинґтон" із Німеччини 300 жидів. Імміґраційна влада допустила їх на підставі квоти, призначеної для Німеччини. За останні два місяці впустили до Злучених Держав яких 2 тисячі німецьких жидів. Річно вільно впустити 25 тисяч німецьких емігрантів. Нема сумніву, що тими еміґрантами будуть німецькі жиди. Ті, що прибули, це переважно інтелектуалісти, як лікарі, адвокати, ар'тисти і т. п. Вони привезли зі собою багато хатної обстанови.

Як працювала Сокільська Організація в 1935 році?

Перед Загальними Зборами Сокола-Батька.

В неділю 26. ц. м. відбудуться у Львові річні Загальні Збори Сокола-Батька у власній салі при вул. Руській ч. 20. З цього приводу варто пригадатись праці Сокільської Організації за минулий діловий рік, звіт з якої находимо в „Сокільських Вістях", ч. 4 за квітень ц. р.

Не зважаючи на дуже несприятливі обставини, праця Сокільської Організації в мин. році йшла дуже інтенсивно. Це треба завдячувати як Старшині Сокола-Батька (голова інж. Хросовят, заступники голови інж. Палій і п. Кариовський), так і старшинам гнізд у краю.

Сокільських гнізд, зорганізованих в Соколі-Батьку, з днем 31. грудня 1935 р. було 182. Поза цим числом істнує в краю ще деяка кількість гнізд, між якими є такі, що їх Сокіл-Батько був змушений усунути з організації з причини їхньої несобовязковости чи браку карности (28 гнізд), або які не могли наладнати своєї діяльности з причини байдужности членів до сокільського руху (39 гнізд). Час до часу деякі з тих гнізд оживають і доповнюють сок. організацію.

В мин. році адміністраційна влада розвязала гнізда: в Борщовичах, Володжі, Дрогобичі, Петрові та Яворові. Одно гніздо в Білівцях само розвязалося і заложило „Луг".

Щодо вигляду сок. гнізд, то тепер постевлено великий натиск на тіловиховання. З вдоволенням слід ствердити збільшення переведених годин вправ, руханкових виступів і спортових змагань, помітне зацікавлення вправами на приладах, легкою атлетикою, мандрівництвом, відбиванкою і лещетарством, збільшення кількости руханкових приладів і придбання приписаних руханкових однострої́в.

З культурно-освітньої праці слід відмітити велике число рефератів, кільканадцять концертів та аматорських вистав. Коли річ іде про концерти й аматорські вистави, то в порівнанні з попередніми роками є деяке ослаблення. Справа цілком зрозуміла, бо гнізда переконалися, що це просвітянська ділянка, а сокільське діло — це передусім тіловиховання. На кількість відбутих прилюдних виступів вплинула відемно висока стемплева оплата, звязана з дозволом на уладження кожної прилюдної імпрези, врешті й перешкоди, які деяким гніздам ставила адміністраційна влада, не дозволяючи на ніякі виступи.

Звітів з річної діяльности прислали до Сокола-Батька в діловім році 182 гнізда, членську вкладку в цілости вплатило 146 гнізд, частинно 36 гнізд. У зрозумінні своїх сокільських обовязків супроти Сокола-Батька гнізда зробили д. великий поступ вперед, дотепер нам незнаний.

На основі найбільшої суми добутих точок за невсипущу працю перше місце між сокільськими гніздами заняли гнізда: Лани к. Щирця, Олесько, Хирів, Золочів, Угринів к. Сокаля і Калдубисько. Також інші гнізда, хоч добули менше точок, виявили велику діяльність. Треба сподіватися, що й у цьому році праця між гніздами йтиме в такому самому, а то ще й кращому темпі.

На основі річних звідомлень з діяльности гнізд сокільська організація начислює 16.016 членів. Під оглядом пола є 68 прц. хлопців і 32 прц. дівчат. Всіх руховиків, тобто осіб, які беруть чинну участь у вправах, начислює організація 9.943. В мин. році гнізда приняли 4.380 нових членів, викреслили зі свого списку 1614 осіб.

Пересічно гніздо гуртує 88 одиниць. Це значний зріст, бо в 1932 р., припадало 63 одиниць, в 1933 р. 73 одиниць, у 1934 р. 80 одиниць на гніздо. Зрозуміння сокільського обовязку серед членів виказує малу поправу. Коли минулого року лише 50 прц. загалу членів вплатило до гнізда членську вкладку, то тепер цей відсоток підніся до 61 прц. Справа придбання членами сокільського однострою не рушила з місця. Подібно, як і попереднього року, лише 12 прц. членів має такий однострій.

Діяльність гнізд характеризують такі числа: пересічно кожне гніздо зокрема перевело 114 годин руханки, відбуло 10 засідань старшини, одержало 29 писем, вислало 19 писем, відбуло одну прогульку, перевело 6 відчитів. Крім цього всі гнізда разом відбули 302 прилюдних виступи характеру руханково-спортового і 151 культурно-освітніх імпрез. Річний прихід гнізда був пересічно 217 зол., розхід 190 зол. В 77 вправах гнізда користувалися площами в 65 випадках салями до вправ, які лише в малім відсотку були власністю гнізда. І площі і салі під оглядом тілоправного уладження лишали багато до бажання. З руханкового приладдя організація мала 54 коней, 26 поруч і 50 дручників. Від попереднього року число приладів збільшилося на 57 одиниць.

Під оглядом суспільного зрізничкування старшини гнізд представлялися так: найбільше було рільників, бо аж 66 прц., відтак ремісників, робітників та інших 18 прц., студентів 6 прц., приватних урядовців 5 прц., вільних звань як: лікарі, адвокати, інжинери 3 прц., купців і промисловців 2 прц., священників 1 прц. Замітна річ, що з рядів українського студентства лише нечисленні одиниці брали чинну участь у сокільській праці, однак з признанням треба ствердити, що там, де вони вложили свій труд, сокільське життя плило жваївше.

Українське сокільство за границею зорганізоване в „Союзі Українського Сокільства за кордоном" з осідком у Празі. У склад Союзу входять гнізда: Прага, Пардубиці, Ржевниці, Брно, Ліберець (Чехословаччина), відтак: Буенос Айрес, Кордоба, Ля Фальда (Аргентина) та Париж (Франція). Діяльність гнізд за кордоном не обмежується лише до плекання тіловправи, але входить теж на шлях пропаганди українського імени серед чужинців. Органом Союзу є місячник „Український Сокіл", що виходить у Празі.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

ГРЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПРОТИ ПОРОЗУМІННЯ З КОМУНІЗМОМ.

АТЕНИ, 25. 4. ПАТ. Після бурливого засідання, що тревало 11 годин і покінчилося в год. 4 досвіта палата послів 165 голосами проти 88-ох осудила предсідника палати Софуліса за те, що він заключив договір з комуністичною партією.

ПАЛОМНИЦТВО ДО ЧЕРВОНОЇ МОСКВИ.

МАДРИД, 25. 4. ПАТ. З ріжних околиць Еспанії виїхало 250 робітників на першотравневе свято до Москви.

НА ВИПАДОК ЛЕТУНСЬКОГО НАПАДУ.

НЕАПОЛЬ, 25. 4. ПАТ. У пристані Месина на півострові Сан Раніеро та у Реджіо відбулися вчора протилетунські вправи, при участи гидропланів. Місто ослонили штучними хмарами.

Вистава Карла Гавлічка Боровського

й українська вітрина.

Прага, 21. квітня.

18. ц. м. у Празі (палата Бельведер, Градчани) відкрита вистава К. Г. Боровського. Ця вистава перенесена з Німецького Броду, щоб у цьому ювилейному році нагадати велике значіння чеського каменяра. Вистава доповнена цілком новими матеріялами й документами. У салях Бельведеру і на сходах скупчено більше 2.000 ріжних документів, фотографій, портретів, книг та ін. предметів, що всебічно характеризують Гавлічка, його оточення та всі місцевости, де він жив і працював, а також і місце його заслання — Бріксен. На виставі є теж *українська вітрина* (2. пов), що кидає смугу світла на українсько-чеські взаємини.

Іван Франко у 1888. р. видрукував свій переклад Гавлічкової епіграми „Пророк Йона" (Товариш, ст. 30); 1895. р. видав окремою брошуркою „Цар Лаврін". Коли в 1896. р. Т. Ґ. Масарик переслав Франкові свою книжку „Карель Гавлічек Боровський", то Франко, прочитавши цю глибоку студію і працюючи вже 10 років над творчістю Гавлічка, ще яскравіше відчув повну велич Гавлічка, ще більше зрозумів, чим він є для чехів і взагалі для кожного поневоленого народу. 1901. р. Франко видав переклад „Вибір поезій К. П. Боровського" (190 стор.). Це видання Франко присвятив *„Високоповажаному Пану Проф. Т. Г. Масарикові на доказ щирої прихильности"*, з апострофою до Масарика на кількох сторінках.

Це була доба, коли імя Масарика не користувалось великою пошаною у більшости чеського громадянства, тому така увага чужинця-Франка була небуденним виявом пошани до особи Масарика.

Життям і творчістю Гавлічка зацікавився доц. Г. Омельченко. Він видав кілька менших праць про Гавлічка, а видавництво „Чесько-Українська Книга" перевидало „Вибір поезій К. Г. Боровського" — переклад Франка, додавши ілюстрації та обширніший життєпис Гавлічка. Як вислід своєї довголітньої праці над творчістю Гавлічка Омельченко видав монографію „Деіни тексту Kшест св. Влядиміра", стор. 660, яка викликала багато прихильних рецензій, між ними чільних чеських та українських учених.

Який Гавлічек популярний в українців, свідчить 6 видань поеми Гавлічка „Хрещення св. Володимира" (на В. Україні 2, в Галичині 3 і в Празі 1). У катальозі вистави всі переклади і праці зазначено, як українські. Українські праці про Гавлічка мають у катальозі кільканадцять чисел.

Для українців ця вистава цікава тому, що Гавлічек був великим прихильником українського народу, студіював наші пісні, записував їх транскрипцією, транскрибував нашу вимову, визнавав нашу окремішність. Гавлічек перший відкинув романтичне славянофільство Коляра і в славянській концепції визнавав рівність усіх славянських народів — формуле єднання між славянами „Ти пан, я пан". Зібраний на виставі матеріял дає глибоко відчути, як Гавлічек працював для свого народу, у найважчих, найбільш несприятливих умовинах, не жалуючи ні родини, ні свого життя.

Відвідувач.

З організаційного руху.

Збори членів УНДО в Луцьку.

Дня 14. квітня відбулися збори членів Українського Національно-Демократичного Обєднання Луччини, які після реферату п. В. Островського ухвалили таку резолюцію:

Ми, члени Українського Національно-Демократичного Обєднання Луччини, зібравшися на повітові збори дня 14. квітня 1936. р. і вислухавши реферату про політичну ситуацію, діяльність Централі УНДО та Української Парляментарної Репрезентації,

1) висловлюємо повне довіря проводові УНДО;

2) одобрюємо тактику Української Парляментарної Репрезентації, зокрема щодо нормалізації українського життя;

3) стверджуємо, що північно-західні землі — Волинь, Полісся й Холмщина, живуть спільною з Галичиною національною ідеєю і мають ті самі національно-культурні й господарські потреби, тому

4) з особливою силою підкреслюємо, що національна політика щодо українського народу повинна бути одна й та сама на всіх українських землях у межах польської держави.

Збори вибрали новий тимчасовий Повітовий Комітет УНДО в такому складі: В. Островський (голова), Ів. Личик (заступник голови), А. Купнірук (секретар), С. Найдко й Л. Ліхтанський (члени).

З ЖИТТЯ НАШИХ УСТАНОВ.

Загальні Збори Земельного Банку Гіпотечного у Львові.

В пятницю 24. квітня ц. р. відбулися XXII. Звичайні Загальні Збори Земельного Банку Гіпотечного СА у Львові при участи 31 акціонарів, які репрезентували 45.615 акцій по 100 зол.

Зборами проводив голова Надзірної Ради радн. *Модест Каратницький.*

Директори Вол. Сінгалевич і д-р Павло Кривуцький предложили Зборам звіт з діяльности й стану Банку за рік 1935, якого провідні думки такі: Загальна ситуація в ділянці міжнародніх і господарських відносин в Европі та в Польщі у великій мірі не помагала діяльности всіх банкових установ у Польщі, отже й Земельного Банку Гіпотечного. Рік 1935. не щадив поважних господарських труднощів. Буджетовий дефіцит держави та конечність його зрівноваження обтяжували грошевий ринок, який поза тим через погіршення загальної ситуації та викликаного з тим занепокоєння, як також через дальшу тезавризацію гроша потерпів досить поважний відплив вкладів. Крім того дальша розбудова пільгового законодавства для рільників в звітовім році, мала некорисний вплив на грошевий ринок. У тій ситуації діяльність Земельного Банку мусіла бути дуже обережна, а кредитова акція обмежена передовсім для рільників, які в теперішній господарській скруті перестали бути кредитоздібним платником. З огляду на потребу втримати свою плинність Земельний Банк обмежився майже виключно до короткоречинцевих, здебільша торговельних кредитів. Крім цього акредитував Земельний Банк в обмежених розмірах вищерядні українські кредитові установи, а центральним установам давав терміновий кредит в міру запотребування. Поза тим фінансував товарові та експортові інтереси української кооперації та підпомагав кредитом розбудову дрібного промислу в міру його кредитової здібности і змоги сплати тих кредитів у коротких речинцях.

Дуже багато праці дали банкові передбачені пільговими законами конверсії рільничого задовження, згідно з обовязуючими приписами про Акцептаційний Банк.

Не вважаючи на некорисну конюнктуру вспів Земельний Банк перейти 1935. рік без якихнебудь труднощів або потрясень, та виказати чистого зиску 34.323.20 зол.

Загальна сума обороту дає зол. 9,434.510.26. Власні капітали — зол. 5,537.956.82.

Дир. Маркіян Кисілевський вніс іменем Контрольної Комісії приняти до відома звіт з діяльности за звітовий рік, що Загальні Збори одноголосно ухвалили.

Відтак переведено вибори сім членів Надзірної Ради в місце уступаючих. До Надзірної Ради ввійшли: *през. Модест Каратницький, о. Тимотей Ковалюк, о. крил. Роман Лободич, радн. Евген Барановський, Лев Голінатий, д-р Осип Назарук, Роман Гайдук.*

Нове переповнення вязниць.

Остання амнестія в Польщі мала на меті опорожнити дещо вязниці, які були дуже переповнені. Останні кріваві події у Львові та Кракові знову спричинили масові арештування і вязниці заповнені наново. Тому в міністерстві справедливости обдумують новий радикальний спосіб як опорожнити вязниці: з кінцем цього року всі вязниці в Польщі знову будуть переповнені на 40 відсотків. Будова нових вязниць коштує забагато, тому висувають проєкт створити *кольонії заслання,* себто осередки для вигнанців. Такі „кольонії заслання" могли б бути на Поліссі. Але цей проєкт має противників тому, що поміщувати більшу кількість вязнів близько совітського кордону небезпечно. Віцепрокуратор окружного суду у Варшаві Серошевський виступив з проєктом, щоб Польща купила або винаймила в якої европейської держави *заморську кольонію* і на такій кольоніяльній території створила концентраційний табор для злочинців небезпечних для держави. Цей табор мав би бути подібний до французької карної кольонії в Каєн. Цей проєкт натрапляє також на своїх противників.

Ще одна збірка старих мап
з означенням України.

Ню Йорк, 5. квітня.

Цими днями попала в руки д-ра С. Демидчука в одній антикварні в Ню Йорку збірка старих мап, на котрих означена Україна. Найбільша з них мапа Европи, нарисована французьким географом Сансоном і видана другим географом того часу, Олексою Губертом Жейо. Це розмірно велика стінна мапа, виконана колірами, поділена на держави і краї. Видана в Амстердамі заходами Ковенса й Мортієра, а докладні розшуки в старих атлясах Колорської прилюдної бібліотеки виказують, що атляс із такою самою мапою був виданий в р. 1795. р. у Парижі. Є це так званий „Атляс французький", виданий Жайотом, а згадана мапа Европи присвячена французькому наслідникові престола. На цій мапі є границі польської держави, але теж зазначені землі, що входили в склад Польщі. Отже є Литва, Волинь, Поділля, а поперек є головний напис по французьки: „Україна — край козаків". Є ще окремо й „Окраїна" на границі тодішньої Татарії, над Азовським Морем.

Друга велика мапа у збірці — це Европа з часів Карла Великого (коло 800.р. по Хр.), нарисована Петром Бертіо. Розшуки в бібліотеці виказують подібну мапу в історичнім атлясі Горніюса, виданім Йоаном Янсонієм в Амстердамі в 1658. Вона цікава тим, що подає якесь озеро в околицях ріки Горинь на Волині. Це озеро назване в атлясі Горнія „Амадока Ляк"; з нього випливає ріка Бог і кілька рік, що вливаються до Дністра. На мапі є ріжні пояснення історичні латинською мовою.

Третя мапа — це мапа Чорного Моря з дуже докладними берегами. Вона видана Н. Вітсеном в Амстердамі і має на півночі напис по латински: „Україна", а вище „Статус Польоніці Парс". Така сама мапа находиться в атлясі морськім Люїса Реварда, виданім в Амстердамі в 1740. р.

Четверта мапа „Імперії Руссіці ет Тартаріє Універсе" обіймає цілу Европу й Азію, має латинські написи і видана Йоаном Матіясом Газіюсом в Утрехті, в Голяндії, в 1743. р. Над Дніпром є там напис: „Окраїна" і „Козаці Запорозені". Від Холму аж по Бог поперек є напис „Русія Рубра" (Червона Русь).

Пята мапа Европи й Азії з дорогою до Східної Індії, видана Із. Тіріоном в Амстердамі в 1753. р., подає назву „Козакен" і „Украіне", а на півночі „Московіє" — все голяндською мовою.

Шеста мапа — це мапа Туреччини Сансона з 1679. р.; вона містить лише пограничні міста Галичини отже є Галич, Львів („Левенберг") та Перемишль.

Сема й остання мапа, нарисована теж Сансоном (отже десь у 1670. р.), це мапа старовинного світа на підставі біблійної історії. На землях Европи мешкає тоді плем'я Яфета, в нинішній Україні „Тирас", а на півночі, де тепер Біла Русь і Московщина, є назва: „Магоґ" і „Мадай". Чорне Море назване „Маре Асценаз".

Деякі мапи прикрашені гарними образками в наголовках, більша частина з них подана ріжними барвами. Кожна з них має свою окрему вартість для історика.

С. Д.

З фільмових новин Берліна.

„ГАРЯЧА КРОВ".

З легких, веселих фільм це одна з найуспішніших новіших премієр берлінської *Уфи.* Мадярська пуста з табунами півдиких коней, гарячі серця й голови, але й добросердечність і змисл для гумору людей, народні забави, кінські перегони., відповідно тужлива циганська музика, але домінує розмахом огнистий чардаш, що розпалює любов, дає забуття викиненим до міста розбиткам і розтанцьовує навіть шкільні діти — всіх, крім хіба тіток з привілеєм педагогів — не мати зрозуміння для почувань і настроїв молодої душі.

На буйному коні „Сатана" — зруйнована баронеса (Маріка Рек) з відповідним темпераментом і в „пішім" житті, яке всетаки крутиться довкола коника, трохи й коло елеґантного підпоручника гусарів (Ганс Стіве); з почотом батьків, кузинів і т. д. богата суперниця на оба обекти (Урсуля Ґраблей), врешті й над усіх у неповоротному двірському офіціянті Йожі найпопулярніший з німецьких фільмових комиків Павль Кемп Побіч нього визначалась і Маріка темпераментним мадярським типом, витриманим включно до трохи грубшого голосу і специфічного мадярського акценту.

Публика бавилась знаменито і рясними оплесками викликала присутніх у кінотеатрі артистів. Авторів ніхто не викликав, бо такі фільми ще не вийшли поза ступінь, на якім рішає тільки гра артистів, тоді як над змістом не треба собі багато морочити голову.

„КАРНАВАЛ".

Дуже мила пантоміна під стиль Шуманівської музики з особами венецїянської народньої комедії та відповідно схематизованою грою артистів — це саме чергова спроба Уфи у змаганні до доброї колірової фільми. Барви були справді гарні й ситі, але з деяким кольоритом фантастичної улиц. Для „карнавалів" це добре, але питання нормальних колірових фільм завжди нерозвязане.

Відвидини у світовій фабриці каблів.

(ВЛАСНА КОРЕСПОНДЕНЦІЯ З БЕРЛІНА.)

„Союз закордонних журналістів" у Німеччині оглядав „Кабельверк Обешпре" Загальної Електричної Спілки (АЕҐ) під фаховим проводом директора каблівні, двох спеціялістів та шефа пресового відділу цього заведення: Від найстарших приладів, з якими працювали перші інжинірививахідники, до наймодерніших лябораторій та зразкової господарсько-конюнктурної статистики, від сировин, які щойно прибули з Америки (електролітична мідь), з Індії (кавчук, джута), з европейських (оливо) чи навіть німецьких джерел (алюміній і т. д.) до найтонших дротів (0,6 навіть 0,2 мм., тонші ніж людський волос) і знову до найгрубших земних і морських каблів, зокрема на високе напруження (до 100.000 вольт).

Каблівня, заложена 1897. р. має найбільшу і наймодернішу у світі вальцівню міди. Погляд з високого містка на величезну воздушну галю дає могутню картину цілого виробничого процесу. Штаби міди, 80—250 кґ. ваги, розпалені й розвальцьовані, вються огненними гадюками по щораз вужчих каналах, доходячи до тонкости 6 мм. Дальше витягнення дротів відбувається на холодно на станках крізь лійковані отвори в твердому металі, навіть діямантовій основі, розуміється, машиново й механічно. Так само скручування дротів і переплітання їх ізоляційним матеріялом, на звої бажаної грубости, купання в смолистім розчині, одягання оливяних плащів, обвивання та навивання на могутні кола

Робітники не надто обтяжені важкою чорною працею, вони здебільша кермують машинами й механічним ходом праці, розтягують, перекидають і спрямовують розпалені мідяні ленти, виповнюючи прогалини між системами механізмів грубшої та тоншої роботи, реґулюють пробіг дротів на станках і т. д. Останнє роблять навіть жінки, бо робота не важча ніж на машині до шиття і вимагає тільки „чистоти" і порядку. Типічні для робітників не є геркулічної постави, зате не трудно завважити, що вони не новички, мають досвід і технічну зручність. Стабільність у відношенні до співробітників взагалі характеристична для цього заведення; ті самі обличча вітають жур-

...жніше сьогодні, що в роках колишньої конюнктури. Незвичайно високі були завжди видатки ...на соціяльні цілі; коли вони сьогодні нижчі, ...це є наслідком зміни підходу в кермуючих ...колах, ні проявом гостроти господарської ...кризи, тільки це просто тому, що в новій Німеччині держава взяла на себе й розбудувала велику систему соціяльної опіки.

Роботи не стільки, розуміється, що в добі ...лого господарського розмаху, коли (1928-29) ...копальня переробляла річно 37.000 тон міди, 17.000 тон олова й цинку, разом з іншими матеріялами коло 60.000 тон. Все ж у концерні Загальної Електричної Спілки в боротьбі зі світовим занепадом і з особливими труднощами Німеччини, ...стоїть на першім місці щодо збільшення продукції та обороту (на 50 прц. більше ніж минулого року). На пачках, в яких її вироби розходяться до близьких і далеких країн світа, навіть найекзотичніші учасники пресової прогульки читали з деяким зворушенням назви міст своїх далеких батьківщин. У менше „екзотичнім“ положенні були щодо цього українські журналісти, але ніхто з них не жалів погляду на продукційний процес одного з найбільших світових підприємств.

СТРАШНА ПОШЕСТЬ МІЖ ДІТЬМИ НА ПОЛІССІ

На Поліссі лютує загадочна пошесть, головно в туринецькому та столинському повіті. Недуга ця виступає серед дітей, вони жаліються, що їх болить голова, опісля дістають горячку і часто до одного дня вмирають. Діти, які перейшли недугу, часто западають на умову недугу, що пригадує запалення мізку. У багатьох селах припинили науку в школах, бо діти нездужають масово. До Давидгородка приїхав лікар спеціяліст із Варшави, щоб робити обсервацію загадочної недуги.

КОРОЛЬ ФУАД ЖИВЕ?

ЛЬОНДОН, 25. 4. ПАТ. Єгипетське посольство в Льондоні одержало в год. 11. передпол. вістку з Каіро, що король Фуад іще живе, одначе стан його дуже грізний.

НОВИНКИ

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з нагоди 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили в захристії Успен. церкви: Тов. Будучности 5 зол., Виділ Тов. Будучности 5 зол.

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, фахова направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 33-115

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хорущини 5 (побіч кіна „Апольо“) поручає ковдри, матраци, постелеве біля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 8—100

— **„Спадковість та її значіння для здоровля наших нащадків“** — відчит д-ра Романа Осінчука відбудеться в середу дня **29.** квітня 1936 в год. 6-ій вечором на ширших сходинах членів Кружка Р. Ш. ім. Ганни Барвінок у домівці школи ім. Т. Шевченка при вул. Мохнацького 12. Гости раді. 2018

— **З Українського Технічного Товариства.** Повідомляємо, що в середу дня 29. квітня ц. р. в год. 19 в домівці при вул. Гродзіцьких 1. відбудуться сходини членів Т-ва з рефератом про обезпечення членів УТТ. З огляду на вагу справи просимо численно явитись. 2011

— **Весільна збірка на Рідну Школу.** На весіллю ... Говди в Пикуловичах львівського повіту зібрали весільні гості 3.56 зол. на Рідну Школу, які місцевий Кружок РШ. передав до Головної Управи у Львові. За цим гарним прикладом повинні піти свідомі українці інших громад і при кожній нагоді, як уродини, іменини, весілля, чайний вечір і т. п., збирати пожертви на Рідну Школу. Така збірка в приватних домах серед осіб знайомих не вимагає окремого дозволу адміністраційної влади на підставі арт. 13. розпорядку Президента Р.П. з 15. березня 1933 р. Д.З.Р.П. ч. 22 з 31/III. 1933 р., поз. 162 і розпорядку міністра внутрішніх справ з 14 липня 1934 р. Д.З.Р.П. ч. 69 з 31. VII. поз. 638.

— **Сценічна вистава в перемиській гімназії.** З нагоди 10-ліття істнування кружка „Марійська Дружина“ учнів державної української гімназії в Перемишлі відограють члени Кружка в неділю, 26. ц. м. в гімн. салі драматичну картину на 3 дії з часів переслідування християн п. н. „Неон або мученики з катакомб“. Виставу попередить вступне слово о. проф. Петра Голинського. Початок год. 18.30.

— **З радія.** Радіостація в Берліні (356,7) передає в понеділок 27. квітня фортепіяновий ресітаель Любки Колесси. У програмі: Шуман: Симфонічні етюди. Шопен: Андаите спіанато й Польонез. Початок ресіталю в год. 17.00. Цяж радіостація передає вівторок, 28. квітня, в год. 20.10 Симфонічний концерт під дир. Шуріхта з участю Любки Колесси (форт.): 1) Регер: Сімфонієта, 2) Моцарт: Концерт на форт. і орх. ц-моль, 3) Скрябін: „Екстаза“ симф. поема.

Збирайте датки і дарові книжки для заспокоєння духових потреб наших заточенців і шліть на адресу Т-ва „Просвіта“ у Львові, Ринок 10.

— **Збірна прогулька „бережанців“ до Бережан.** Старші річники колишніх учнів бережанської гімназії організують в днях 19-го і 20-го травня ц. р. збірну прогульку до Бережан. Подрібні програми дістануть у відповідному часі зголошені учасники. Зголошення надсилати найпізніше до дня 5-го травня ц. р. на адресу: „Львівський Кружок Бережанців, Львів, Віденська Кавярня“.

— **Шевченківська Академія в Празі.** Український Академічний Комітет улаштовує 2. травня ц. р. у великій салі Центральної Бібліотеки м. Праги святочну академію з нагоди 75-ліття з дня смерти Т. Шевченка. Літературна частина програми складатиметься зі вступного слова голови комітету ректора Українського Університету проф. д-ра О. Колесси, реферату д-ра І. Горака, професора Карлового університету, та декламації Наталії Дорошенко. В музичній частині академії виступлять Любка Колесса, М. Будікова-Єреміяшова та Український Хор.

— **Публичні роботи в Перемишлянщині.** З початком травня ц. р. у перемишлянському повіті розпічнуться регуляційні роботи тимковецького потока, при яких знайде заняття коло 100 робітників. На днях розпочалися в Розворянах приготовні праці при участи 15 робітників, мешканців Розворян і Глинян.

— **Всюди вітрять українську небезпеку.** Краківський „І. К. Ц.“ нарікає на централістичну господарку в Польщі і як приклад цеї господарки наводить будову великого 4-поверхового дому в Станиславові. Будинок цей був призначений на помешкання для службовців дирекції залізниць, яку в листопаді 1934 р. зліквідовано. Будову дому розпочали ще в 1930 р., але через брак фондів його не докінчують. Будова цього недокінченого дому коштувала к. 750.000 зол. Та „Куріерка“ не болить так те, що на будинок цей видано стільки грошей, як те, що, мовляв, від якогось часу кружляють уперті чутки, що будинок цей має перейти в руки українців з призначенням на український університет.

— **Підземний газ у Косівщині.** При гляданні за нафтовими джерелами в Косівщині натрапили в державному лісі „Діброва“ на земний газ. Гази добуваються з виверченого отвору з великим гуком на 20 метрів високо, викидаючи зпід землі пісок і землю. Місце верчень забезпечено, щоб недопустити до пожежі.

— **Викинули галичанку із Чехословаччини.** З Яблониці повідомляють, що чехословацька влада виселила примусово крізь границю Анастазію Василюк, що мешкала в Ясені за кордоном від 1899 р. Чеська жандармерія довела її до границі і звеліла перейти на галицький бік без ніяких документів. Анастазія Василюк залишила в Ясені ціле своє майно на поталу долі, а сама живе тепер з добродійности мешканців Яблониці.

— **50-ліття „Еха“.** Співацьке товариство „Ехо Мацерж“ у Львові опроводить в днях 30. травня і 1. червня ц. р. 50-ліття свого істнування.

— **Нові почтові агенції.** В Сенькові пов. Радехів буде отворена з днем 26. ц. м. почтова агенція. З днем 27. ц. м. буде замкнена почтова агенція в Тарноруді пов. Скалат а одночасно отвориться агенцію в Турівці. В Тарноруді буде тільки почтове посередництво.

— **Орган волинського козацтва.** В Луцьку появилося перше число неперіодичного журналу луцької вільно-козачої станиці „Козача воля“ під редакцією інж. Штовханя. Журнал подає на першій сторінці великодню статтю по українськи о. Д. Чирського. Решта статтей, віршів і спогадів написана російською мовою.

— **Вистава закарпатського мистецтва в Брні.** Дня 27. м. м. відбулося в Брні на Моравії заходом Клюбу приятелів Підкарпатської Руси й Обєднання словянських жінок відкриття вистави передових закарпатських мистців (малярів і різьбарів). Вистава, що користувалася вже значним успіхом у Празі, буде перенесена з Брна до Зліна й інших чехословацьких міст.

— **Викінчують залізничі будинки в Холмі.** На засіданні економічного комітету міністрів рішено приступити до виконання залізничих будинків у Холмі і перенести туди залізничу дирекцію з Радому. Роботи будуть узгіднені із загальним інвестиційним пляном.

— **Краєва хроніка.** В Підбужу пов. Рогатин згоріло 6 господарських загород. Вогонь спричинив 8-літній глухонімий хлопець. — В Білобожниці пов. Чортків уладжено при школі свято саджения овочевих дерев. — У млинівці в Слободі Давидковицькій пов. Чортків втопилася 3-літня дитина, залишена без опіки. — В Хишевичах пов. Рудки постерунковий застрілив 22-літнього Михайла Гризолицю, відомого преступника, що на заклик стій! втікав дальше.

— **Ще жертви війни.** В Уйковичах пов. Перемишль 21-літній Стан. Саноцький викопав на дорозі гранату, яку пробував отворити. Настав вибух, що розніс нещасного на шматки. Стрільно походило з облоги Перемишля в 1914/15 року. Уйковичі находяться під 9-им фортом перемиської твердині. — У Тричині браславського повіту 15-літній Ів. Македонський знайшов на городі артилерійське стрільно. Коли хотів його розложити при помочи сокири, стрільно вибухло й відорвало йому голову. — В селі Литвинах на Виленщині Маріян Овсюк розбивав також артилерійське стрільно, яке вбило його та Яна Клішевського та ранило Павла Пурлянду.

— **Новий процес Рудрофа.** Перед окружним судом у Золочеві розпочався карний процес проти відомого Станислава Рудрофа, Казимира Мікулінського, б. урядовця міністерства публичних робіт і Маріяна Білінського, б. урядовця тернопільського воєвідства, під закидом зловживань.

— **Збожеволів з радости.** Господар Матвій Криворук з Опришовець під Станиславовом одержав вістку від адвоката, що його брат Михайло помер у місті Монтевідео в Південній Америці і лишив йому 11 тисяч долярів, які може відобрати у Варшаві. Коли Криворук прийшов до адвоката в Станиславові і цей показав йому урядове повідомлення міністерства, селянин так урадувався, що зійшов з розуму. Нещасного відставили до Кульпаркова, але лікарі не роблять надії, щоби він подужав.

— **Відгомін війни.** В селі Голешові пов. Жидачів пастухи знайшли в землі 200 крісових набоїв, а біля них висохлі людські кости зі шматками плаща. В кишені цього плаща находилися дві російські золоті монети по 5 рублів з 1899 р. Є це останки якогось російського вояка з часів світової війни. Справою занялося жидачівське староство.

— **Викопав скарб на городі.** В селі Кохнівці пов. Кремянець Андрій Козак викопав у своїх городі глиняний горнець, в якому находилося 108 золотих і срібних монет із 17-го століття.

— **Страшна сповідь.** В селі Сивці пов. Калуш помер господар Михайло Масний, який на передсмертній сповіді признався, що тому два ро-

ки ограбив реемігранта з Канади, а в 1920 р. убив і ограбив двох жидів. Мясний залишив значний маєток.

— **Еміґрація з Волині.** У січні ц. р. за посередництвом Еміграційного Синдикату виїхало з Волині 971 осіб. З того числа до Північної Америки 135, до інших заморських країв 137. До европейських держав виїхало 90 осіб. До Палестини за посередництвом сіоністичної централі виїхало в січні 750 жидів.

— **Волинська хроніка.** В Дубні перестав виходити польський часопис „Креси всходнє" з браку передплатників. — В Ковлі будують першу на Волині холодільню для використовування мясарського матеріялу. — В Новому Дворі біля Рівного відбулася в пожежній шопі академія в честь Т. Шевченка. — На ріці Турії будує ковельський самоуряд залізобетоновий міст за гроші з фонду праці. — В Луцьку засуджено на кару смерти Бронислава Конопку, що у грудні м. р. убив Антонину Паюкову і зрабувавши незначну готівку підпалив дім. — В Ковлю засуджено по 5 літ вязниці Шулеровича і Вайнштайна за комуністичну діяльність.

— **На вантажний потяг,** що переїздив крізь Кутно, напала ватага, зложена із сто людей, що зрабували із шістьох ваґонів коло шість тон вугля. Залізнича служба вжила пальної зброї, причому вбито одного грабіжника.

— **З Польщі.** Двох лікарів з Отвоцка, Врочинського й Уритка, які станули перед судом під закидом, що причинилися до смерти пацієнтки, увільнено від вини і кари. — В Сяні під Беленинами пов. Ніско втопився Йосиф Писарчик з білгорайського повіту, що переїздив пором крізь ріку разом з возом. Кінь теж утопився.

— **Пяниці підпалили місто.** В місточку Ґерwати виленсько-троцького повіту вибухла в ночі на 23 ц. м. пожежа, що знищила 14 мешкальних домів, 37 господарських будинків і 68 штук живого інвентаря. Показалося, що вогонь спричинили пяниці.

— **Джозефина Бекер розводиться.** Париський суд розглядатиме розводову справу відомої чоколядової ревієвої артистки Джозефини Бекер. Вона недавно одружилася з італійським аристократом, жила з ним у якнайкращій згоді. Під впливом чоловіка в початках італійсько-абісинської війни симпатизувала з Італією, та пізніше відізвалася в ній муринська кров і в подружжі доходило до непорозумінь на тлі італійсько-абісинської війни. Вкінці подруги постановили розійтися.

— **Наслідки метеору.** Над Больонією перелетів великий метеор і впав біля міста Вілля Рейко де Аментас, на схід від Мадриду. Від упадку метеору повстала у повітрі страшенна крутіж, що вирвала з коріннями 200 дубів.

— **Спалили живцем учителя.** В мексиканській провінції Вера Круц кількадесять тисяч озброєних людей напали на соціялістичні школи у трьох сільських громадах. Одного вчителя спалили живцем, а другому обтяли уши.

— **Большевики фальшують чай і каву.** Совітська слідча влада займається справою масового фальшування чаю та кави артілями „Циглішепром" і „Дружба". Артілі продукували масово чай і каву із сирівців, шкідливих для здоровля. Фальшовані продукти розходилися масово в Києві, Ленінграді, Одесі та Сухумі. До судової відповідальности потягнено багато осіб.

— **Найстарша мумія на світі.** При розкопці старинних египетських гробів англійський вчений, проф. Гасан знайшов найстаршу мумію на світі. Є це мумія жінки, ціла сповита полотнянними поясами. Здогадуються, що це жінка Сехима Неферз, достойника з двору фараона Хефрена.

— **На вістку з радія покінчила самогубством.** У місті Брешії дівчина Кресті, суджена летуна славної італійської ескадри „Ля Дісперата" з радія довідалася з комунікату, що її наречений згинув в Абісинії. Дівчина не надумуючись взяла револьвер із бюрка та застрілилася саме в хвилині, як із радія озвалися звуки італійського національного гимну. Опісля виявилося, що назвище, яке почула дівчина з радія, не було назвищем її судженого, лише іншого летуна з подібним назвищем.

— **Аманула вибирається до Абісинії.** Колишній король Афганістану Аманула, що від кількох літ живе в Римі, вислав до Муссолінія прохання, щоби позволив йому осісти в Абісинії. Він задумує виміґрувати з цілою родиною до б. держави неґуса, щоби там заложити якесь підприємство. А що як Італія Абісинії таки не здобуде?

— **Ріжні вістки.** Підчас кінських перегонів в Атенах завалилася одна трибуна з публикою, при чому три особи згинули, а 20 потовклося. — На ріці Оці затонув пором, на якому находилося 16 дітей. Пятеро з них погибло. — У Фінляндії шириться плямистий тиф, занесений туди циганами. — Як повідомляє закордонна преса, абисинський цісар Гайле Селясіє рішив на випадок утечі з Абісинії осісти постійно у Швеції, де вже закуплено для нього віллю під Стокгольмом. — Німеччину навістили в останніх днях знову сніговії. — Під Гендавою впав військовий літак і згорів разом з пільотом.

— **Наше здоровля на весну.** На весну, коли скинемо тепле зимове окриття, часто наражуємось на небезпеку. Організм навиклий у зимові місяці до температури замкнених льокалів, до теплої одежі, реаґує на кожну зміну погоди. При цьому на весну виступають перші прояви перевтоми цілорічною працею: зденервування, ослаблення, дразливість, безсонність, брак апетиту, спадок ваги. Цих проявів виснаження не вільно легковажити, бо вони є пересторогою, що треба більше уваги посвячувати нашому здоровлю. Головну ролю відгриває тут раціональна віджива, якої підставою є Овомальтина; вона допроваджує до організму відповідну скількість необхідних відживних субстанцій, як вуглеводів, білка, товщі, мінеральні соли, вітаміни, діястазу і лєцитину. Овомальтина містить у сконцентрованій формі найшляхотніші відживні складники, які добуваємо з природних продуктів. Три ложечки апетичного порошку Овомальтини додані до шклянки теплого молока на сніданні дозволить у короткому часі прийти до рівноваги людині знесиленій тяжкою працею в трудних умовинах зимових місяців і дає сили використати приємности весни і літних місяців.

Заява.

Через мою непоінформованість та проти моєї виразної волі „іменовано" мене відповідальним редактором „аполітичного", понадпартійного" місячника п. н. „*Народ Собі*", якого 1-ше число появилося в днях 12. квітня ц. р. у Львові.

Видавцем цього „органу" є якесь „Societe anonyme" під назвою „Нова Школа", якого я не знав, не знаю і не бажаю знати, а якого речник (п. проф. Яків Янкевич) представив мені, що воно має дати українському народові... всякі благодати.

З огляду на те, що шлях до реалізації цих „благодатей" дуже далекий та замрячений і мав би вести крізь руїни нашого дотеперішнього культурного й економічного дорібку — я відкликаю свій підпис, — як „відповідального редактора" органу „Народ Собі", бо не хочу відповідати своїм іменем перед загалом української суспільности за роботу непокликаних та анонімових чинників і заявляю отсим, що з тим органом нічого спільного не маю.

Михайло Таранько,
редактор і видавець „Світа Дитини".

—o—

З театру.

Великий Міський Театр: „Грубі риби", комедія на 3 дії М. Балуцького.

Грубими рибами називали колись старших панків на добрім становищі, грошевитих, за яких мами радо віддавали свої доньки, щоб „зробили добру партію". Комедія ця у стилі Гоголівських, з типами і ситуаціями, що нагадують неодну сцену автора „Освідчин", має на собі порох старосвітчини, наче меблі й погляди її дієвих осіб із старшого покоління. Сила цієї комедії не в інтризі, яка не може натягнути пружини нашої уваги так, щоб ми стежили за нею, а у типах, які смішать нас своїми рухами і словами, повними комічної поваги.

Ніхто з нас не сумнівається, що молоді панночки не вийдуть заміж за черевиків і подагриків. — але маємо хвилини злобтішного усміху, коли вони пізнають і тремтять з радости, що ще можуть подобатись.

Песа виставлена дуже дбайливо і має на собі руку доброго режисера. Давно вже не мав такої доброї ролі для себе Гунгер як цим разом; Леліва і Тарканевич дали теж першорядні креації. Пані в дівочих наївних ролях були покривджені, бо не могли добути із таких роль гумору, що міг би зрівноважити карикатурні постаті старих чудаків.

м. р.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

В справі українського приватного жіночого ліцею. Дня 24. ц. м. відбулися ширші сходини Виділу перемиського „Інституту для дівчат" і Батьківського Кружка української дів. гімназії, присвячені заходам за українським жіночим приватним ліцеєм. Інформаційний реферат на цю тему і вияснення подав пос. Вол. Кузьмович. Справа українського жін. ліцею викликала велике зацікавлення серед місцевих громадських чинників і серед батьківських кол. Після оживленої дискусії і цілої низки запитів рішено поробити якнайенерґічніші заходи перед державними чинниками, а також уповажнено Виділ Інституту виготовити відповідний меморіял і вислати делеґацію до Кураторії у цій справі. Сходинами проводив адв. д-р В. Загайкевич.

КАМІНКА СТРУМ.

З відчитової салі. Дня 23. ц. м. відбувся тут дискусійний вечір у салях „Бесіди", на якому пос. Вол. Кузьмович виголосив відчит про загальний стан української справи з точки погляду леґальної політики. Присутних на салі коло 60 осіб, переважно інтеліґенції і багато молоді. Дискусію над викладом відложено з огляду на спізнену пору до чергових сходин, які відбудуться в найближчих днях.

ДЕЛЯТИН.

Повітове свято Шевченка — концерт просвітянських хорів. У провідну неділю Філія „Просвіти" в Делятині улаштувала силами своїх читалень і трудами гуртка інтеліґенції Шевченківське свято, що на його програму зложилися головно виступи восьми читальняних хорів (з Делятина, Дори, Яремча, Заріча, Білих Ослав, Добротова, Красної, Ланчина і Саджавки, з тим, що хор з Яремча співав разом з Делятином) та двох читальняних орхестр (з Дори і Яремча). Це перше таке свято в Делятині дало цікавий вислід: З хорів вибився на перше місце мішаний хор з Дори під проводом організатора хору й диригента місп. Кабарівського. Хор з Дори може бути для Делятинщини зразком доброї організації і правильного концертування селянського хору на святах, призначених в першу чергу для селян: всі чотири голоси рівномірно сильні, кожний з голосів критий милим голосовим тембром, солісти тільки з виробленим голосом і, що треба підчеркнути, дуже влучний добір співаних творів — мельодійних не за тяжких до виконання і зрозуміння, а при цьому дбайливо виконаних. З мужеських хорів перше місце заняв хор з Саджавки з диригентом п. Андрієшиним, який виказав подібні прикмети, як дорянський хор, і викликав приємну несподіванку своєю появою як добре обсаджений мужеський хор в гірських околицях; тільки добір творів був у нього дещо неправильний, бо мало зрозумілий для селянської публики, крім пісні „Та закувала", яку відспівав як наддаток. Доволі велике виробленя виказали хори з Делятина, Білих Ослав, Заріча і Ланчина. Обі дуті гуц. орхестри зробили добре враження і добрим зіграннєм і цілим зверхнім своїм виступом. Також промова (студ. Федина) і декламації (п. Пашуля і п-а Левицька) випали добре. Тепер одна заввага: таке повітове свято буває, а в горах повинно бути також переглядом народнього, відсвіженого від невдатних змін, строю. В цьому випадку сплою факту частинно так і було, але найвідповідніше виступили тільки дівчата з Дори у своїх кіптарах. Цей виступ виказав, що також дівчата із Заріча булиб лише скористали, якби вдягнулися у свої відмінні і гарні киптарі або петаки оригінального крою. Це торкається також мужеського хору з Саджавки, який зовсім непотрібно перед самим виступом позбувся своїх гарно скроєних петаків. До всіх мужчин слід звернутись із заввагою, що на сцені виступили в „райтках"; цього не могли позбутися навіть дорянці. Воно тим більше дивне, що деякі хористи були в довгих сподних, отже чому вже не всі у сподних народнього крою? Дивно і негарно. Вкінці це повітове свято виявило наглядно, як успішно поступає освітня справа і то в короткому часі, при допомозі інтеліґентних одиниць, яких досі мало притягали до співпраці. А тимчасом у гірських

...еллацких фіільної округи є ще великий гурт інтелігенції, яку легко було би притягнути до співпраці, якби вони помирити тісно партійні і в громадянській праці суспільні різниці. На жаль, саме з гірських сіл Ямного, Кукуличева, Татарова, Яблониці і Ворохти не видно було нікого ні на сцені ні на салі. Любитель співу.

ЛУЦЬК.

Молочарська нарада Маслосоюзу. Дня 7. квітня ц. р. відбулася в Луцьку молочарська нарада, скликана Маслосоюзом, у якій взяли участь представники районових молочарень і сметанкових збірень луцького, дубенського та кременецького повіту. Нараду відкрив директор Маслосоюзу інж. А. Мудрик і привітав молочарських діячів, а також гостей, представників іншого роду кооперації та „Сільського Господаря". До президії ввійшли: п. В. Островський (голова), п. А. Глущук (заст. голови) і п. К. Вишневецький (секретар). З діяльности Маслосоюзу в луцькій окрузі (три згадані повіти) склав звіт начальник відділу в Луцьку п. Р. Клос, а з загальної діяльности Маслосоюзу дир. інж. А. Мудрик. Завжди нудні цифри в цих звітах грали соняшним промінням і присутні вслуховувалися в них, як у чуда з „Тисячі й одної ночі". В тих, що тут започатковували господарську розбудову, мимохіть тиснулись на очі сльози. Ось деякі цифри, що говорять про розмах молочарства на Волині за кілька років та про користи для зубожілого селянства. Відділ Маслосоюзу в Луцьку обєднував у 1935 р. (в трьох згаданих повітах) 7 районових молочарень і 51 сметанкових збірень. Доставців молока було 2.189 з 3.324 коровами (пересічно). Доставлено молока 4 міліони 796 тисяч 133 літр. Вироблено масла 208.607 кг. Виплачено доставцям молока 431.514 зол. Пересічно припадо на село за молоко 7.440 зол. (фактично одні села дістали більше, інші менше, залежно від доставленого молока). В дуже річевій дискусії особливо поважне місце було присвячене належному веденню годівлі, як підстави правильного молочарства, а також будівлі власних будинків. Окреме місце в порядку дня зайняла організація службовиків та шляхи праці надалі, а передовсім — дальше удосконалення продукції. Величезна користь, яку несе волинським хліборобам молочарство, зорганізоване Маслосоюзом, промовляє за тим, що ця діяльність не повинна надалі зустрічати найменших перешкод, а навпаки — повинна мати підтримку всіх чинників, що мають своїм обовязком дбати про добробут населення.

Присутній.

ВІДГУКИ ДНЯ

Руханковий вечір.

Був я недавно на руханковім вечорі „Сокола Батька". Спорт, руханка — донедавна дуже другорядна справа в нашім житті — від часу, як світова війна заставила нас рухатися — стала менше другорядною, а спорт навіть майже першорядною.

Хто не вірить у мої слова, нехай погляне на майдан, коли є спортові змагання, чи на салю, коли є руханковий вечір.

На майданах буває і по триста людей, з яких найвище половина це впорядчики, члени клюбів і тим подібні даровi вступи, а в салях майже третина крісел заповнена, з чого не більше як кільнадесять почесних, редакційних і т. п. білетів.

„В здоровому тілі — здорова душа!" — гукаємо при всяких нагодах, коли тільки... співаємо сокільський гимн. А ствердивши цю стару правду маємо знову якийсь час спокій.

На вечорі Сокола-Батька була саля виповнена „по береги"... симпатичним настроєм, хоч могла помістити ще багато і духовних і світських громадян з усіх щаблів суспільної драбини. Кільканадцять усюди і все присутніх старших громадян „робило" перші місця, але все таки не могли закрити дійсности: здоровля тіла нації нас не цікавить, так само як доля площі Сокола-Батька і ціна квадратових сяжнів на невикупленій части.

Уявляю собі передвоєнних чехів і передвоєнний вечір їх Сокола-Внука в якійсь далекій містині: Старих Пепічках чи Малих Кнедлічках!

Чи можна булоб там де кинути шпильку, а не так, як у нас недавно, що й магіль був би змістився.

Десь там — на Руській є собі Сокіл-Батько, хтось там є і головою, і членом виділу і інструктором, може хтось ходить на вправи, може щось задумують робити — нас це страшенно слабо цікавить, бо ми від вже давно признали, що „в здоровому тілі здорова душа" і тим справу дефінітивно полагодили.

Тому й руханковий вечір не притягнув нас стільки, скільки повинен був і своїм значінням і своєю програмою.

Його значіння величезне: Є в нас люди, що не зражуються, а його програма вказує на те, що і працюють.

Публика, що прийшла на вечір, була настроєна „оплесково". Видно руханка і руханкові вправи викликують щирий подив навіть тоді, коли ще вправа не скінчена. Подібно було колись на концертах, але минулося. Концертант не знав, що робити: чи встати і подякувати, чи скоротити павзу і заглушити оплески якимсь сильним акордом.

З руховиками справа куди тяжча. Людина, що стоїть на одній руці і в тім моменті дістає оплески, не може навіть вклонитися. Зате дуже легко може помилитися і полетіти комінь головою, чого я весь час боявся.

На щастя, не було нещастя, що треба записати на рахунок не так здорового тіла, як здорової душі.

А це ще один доказ на те, що нам треба Сокола-Батька а йому нашої піддержки і більшого зацікавлення.

Галактіон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ gminy król. stoł. miasta Lwowa. Lwów, dnia 15. kwietnia 1936 r. R. V. № 8.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Театр ім. І. Тобілевича

Підбірці,
26. IV. Дівча з Маслосоюзу.

Винники.
27. IV. Інваліди, уривок з життя УГА.
З Винник театр іде до Комарна і Щирця.

Великий Театр:

Неділя, 26. IV. год. 12. впол. Театр для дітей Т. Ортина, байка „Пан Твардовський на місяці"; год. 3.30 попол. Аб. 12. Ціни найнижчі „Баль у Савою"; год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генераловоі".

Понеділок, 27. IV. год. 8. веч. Аб. 12. Ціни найнижчі „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Войтіха Дзєдушицького.

Вівторок, 28. IV. год. 8. веч. Аб. 16 „Неоправдана година" премієра.

Середа, 29. IV, год. 8. веч. Аб. 16 „Неоправдана година".

Четвер, 30. IV. год. 8. веч. Аб. 16 „Неоправдана година".

Театр Ріжнородностей:

Нечинний.

Цирк Станєвських — вул. Пелчинська.

Неділя, 26. квітня, невідклично останній день побуту, дві вистави в год. 4.30 попол. і 8.30 веч. закінчення цирку (жінки безплатно).

На пополудневі вистави ціни для всіх знижені (від 50 сот.)

Кіна.

АПОЛЬО: „Страшний двір" на осн. Монюшка.
АТЛЯНТИК: „Ґрафиня Маріца" із Сеце Сакалем.
БАВДА: „І щож далі, сіра людино?", „Чо".
ҐРАЖИНА: „Давід Коперфільд".
КАСИНО: „Бавитi".
КОЛІСЕЙ: „Велика княжна та готельний хлопець" і ревія.
КОНЕРНИК: „Оаружена" із Сільвією Сідней.
МАРУСЕНЬКА: „Болеро", „Весна в Парижі".
МЕТРО: „Жінки в його житті" та „Тиждень ПАТ".
МІРАЖ: „Жид, вічний скиталець" („Агасвер") із Конр. Файдтом.
МУЗА: „Капітан Блад".
ПАН: „Мельодія великого міста".
ПАКС: „Мала неня" з Фр. Ґаль".
ПАЛЯС: „Пісня кохання" з Кепурою.
РАЙ: „Каріера" з Мартою Еґерт.
СВІТ: „Рапсодія Балтику".
СТИЛЕВЕ: „Людина, яка розбила банк у Монте Карльо" та ревія.
ТОН: „Остання станиця".
УТІХА: „Монте Хрісто" й ревія.
ХИМЕРА: „Веселе шаління".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Альпи.

Закордонне радіо.

Неділя, 26. квітня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Концерт, 12.55 Популярна музика, 15.40 Тріо на форт., скрипку, віол., 17.15 Оп. постаті, муз., спів, 22.20 Скрипка, **Кошиці** (259,1) 12.20 Концерт, 18.00 Для Закарпаття, спів, 21.40 Нар. пісні, **Мор. Острава** (269,5) 19.10 Нар. пісні, квартет, **Прага** (470,2) 9.10 Маршікові твори, спів, муз., 11.10 Бахова кантата, 19.40 Легка музика, 21.25 Квінтет Ґ-дур Двожака, **Париж** (1648) 11.00, 14.45, 17.00 Концерт, 14.00 Весела авд., 19.30 Пісоньки, 20.00 Літ. авд., 20.45 „Ля Тентасіон" оп. Ш. Мера, **Білгород** (437,3) 16.00 Хор, 16.30 Мельодії та пісоньки, 20.00 „Баядера" оп. Кальмана, **Берлін** (356,7) 10.30 Музика, 19.00 Концерт, жін. хор., дует форт., **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.30 Норвеські нар. пісні, 20.30 Музика, **Ляйпціґ** (382,2) 10.45 Пісні, 15.30 „Крайзлеріяна" Шумана, форт., **Мінхен** (405,4) 10.30 Словно-вок. авдиція, 12.00 Концерт військової орх., 15.05 Форт. речитал, **Будапешт** (549,5) 15.50 Сальон. музика, 17.00 Концерт, 18.15 Циг. музика, 20.00 Оперетка, **Мілано** (368,6) 12.15, 22.15 Скрипка, 13.00 Розривкова програма, **Рим** (420,8) 17.00 „Міса Солемніс" Бетовена, 20.55 Оперетка.

Понеділок, 27. квітня 1936.

Відень (506,8) 12.20, 13.10, 21.00 Концерт, 17.40 Спів (Герценкрат, барит.), 18.10 Форт. твори Ліста, 22.10 Невідомі твори Гайдна, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон квартет, 17.40 Російські романси, **Париж** (1648) 11.00 Орх. концерт, 20.00 Вірменська музика, 21.45 Музика, спів, поезія, **Білгород** (437,3) 16.00 Пісні, 19.50 Віольончеля, 20.30 Трансм. з театру, **Берлін** (356,7) 5.30 14.15 Легка музика, **17.00 Фортепіяновий речитал Любки Колесси: Шуман „Симф. етюди, Шопен „Андаnте сп'янате" й „Польонез"**. **Кеніґсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт симф. орх., 14.00 Музика, **Ляйпціґ** (382,2) 18.00 Концерт, 19.00 Спів, пісні Штравса й Вагнера, **Мінхен** (405,4) 13.15 Популярна музика, 15.30 Спів (Гохайзель сопр.), **Будапешт** (549,5) 12.05 Солісти (флет. форт.), 17.00 Легка музика, 22.45 Симф. музика, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 13.20 Розв. концерт, 17.15 Камер. концерт, скр., форт., 20.35 „Фіялка з Монмартру" оп. Кальмана, **Рим** (420,8) 17.15 Танкова музика, 20.35 Комедія, опісля музика.

Вівторок, 28. квітня 1936.

Відень (506,8) 17.25 Сонати на віольонч. і форт., 20.00 Вагнерівський концерт, **Братислава** (298,8) 15.00 Орх. концерт, 17.50 Циганські пісні в супр. циг. орх., 18.45 Спів, **Кошиці** (259,1) 17.00 Діточий хор, 17.35 Мадярські нар. пісні в опр. Бартока, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Спів, 19.45 „Волоська поезія" радіофільма, 20.10 Ферстерові пісні, **Прага** (470,2) 12.35 Легка музика, 17.20 Реґерові твори на два форт., 18.10 Нова камер. музика, спів, 19.10 Концерт військ. орх., 20.00 Грецькі пісні у вик. Виртирасі-Гальокс (Атени), **Париж** (1648) 11.00 Орх. концерт, 15.00 Фантастичні твори, орх., 20.30 Опера, **Білгород** (437,3) 13.15 Пісоньки, 16.20 Популярні мельодії, 18.30 Бетовенове тріо, **Берлін** (356,7) 19.15 Форт., флет, віольончеля, **20.10 Симф. концерт: Любка Колесса: 1) Реґер: Сімфонієта, 2) Моцарт: Концерт на форт. і орх. ц-моль, 3) Скрябін „Екстаза" симф. поема**, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 15.15 Скандинавська нар. музика, солісти, 18.00 Сучасні пісні на хор, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.50 Камер. музика, 20.10 Веселі нар. мельодії, 22.30 Давня музика, **Будапешт** (549,5) 12.05, 21.40 Циг. музика, 19.30 Спів, 22.45 Орх. концерт, **Мілано** (356,7) 13.10, 17.15 Легка музика, 20.35 Вечір опер: „Іль доттор Ос" зір. казка Бізетія, „Ноктурно романтіко" оп. Піка-Манджаґалія.

Львівське радіо.

Неділя, 26. квітня 1936.

8.30 Ранішня авд., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Справа провінц. театрів, 12.15 Музичний поранок, орх., форт.; у перерві в год. 13.00 Театр Уяви, 14.00 Подяка за Вильно, 14.20 Найновіша музика з гр. пл., 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Суспільність і самоуправа, 15.25 Легка музика з гр. пл., 15.45 Ліс і суспільність, 16.00 Доминґодовки для дітей, 16.15 Програма на завтра, 16.20 Спорт. вістки, 16.25 Реклям. концерт, 16.40 Попурі з оп. „Княжна Чардаша" Ем. Кальмана з гр. пл., 16.50 Гнєзненська земля, 17.15 Театр Уяви: „Авторки" сицковика Г. Сенкевича, 17.45 Літературні новини, 18.00 Підвечірок при мікрофоні, орхестра, солісти; у перерві актуальна гутірка, 20.00 Концерт симф. орхестри, 20.45 Виїмки з творів Й. Пілсудського, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хаві, 21.30 Подорожуймо: Данціґська Висла, 21.45, 21.46 Спорт. вісті и. 22.00 Повторення муз. загадки з 22. квітня, 22.30 Концерт орхестри.

Понеділок, 27. квітня 1936.

6.30, 7.40 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Пять літ кременецького експерименту, 12.25 Сальон. музика, 13.10 Домашнє господарство, 13.15 Легка й популярна музика з грамофонових плит, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 „В Еспанії" гр. пл., 16.00 Лекція німецької мови, 16.15 „З пісонькою по Львові" концерт мандолінiстів, 16.45 „На місці злочину", „Новий слуга" скечі Тр. Бернара, 17.00 Заслужені жінки: Д-р Софія Дашинська-Голинська, 17.15 Хаплива поезії: „Гостина в сусідстві" Фр. Моравського, 17.20 Арії та пісні (Ів. Зюлковська сопр.) у супр. фортепіяну, 17.50 Вістуни весни, 18.05 Форт. речитал, 18.30 Почт. скринька для дітей, 18.40 Пятнадцять хвилин стилізованого джезу, фортепіян, 18.55 Актуальна гутірка, 19.05 Сільське форум, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.39 Спорт. вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Воєнна авдиція: Реґабілітація, 20.30 Трансм. з Познаня: Колишіана у своєму репертуарі — легко розр., 20.45 Вечірній денник, 20.55 З сучасної Польщі, 21.00 Брати Кепури з гр. пл., 21.30 Лодзь в очах письменників, 22.00 Симф. концерт, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 28. квітня 1936.

6.30, 7.40 Раннішня авдиція· 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для мол. дітей: „Сумно неділі, коли пятниця веселиться" Бен. Герца, 12.30 Музика з гр. пл., 13.10 Домашнє господарство, 13.15 З ринку праці, 13.20 При чорній каві, гр. пл.. 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Софія Терне співає пісеньки, 16.00 Скрипька ПКО, 16.15 „Що модне?" гр. пл., 16.45 Вся Польща співає· 17.00 Водні сили й електрифікація Польщі, 17.15 Оркестрова музика, 18.30 Технічна скрипька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Спів. реситаль у супр. форт., 19.00 Львівський актуальний фейлетон· 19.10 Програма на завтра, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.39 Спорт. вістки, 19.45 Актуальна гутірка 20.00 „Весела історіософія" сатир. фейлетон, 20.10 Симф. концерт; у перерві ок. год. 20.50 Вечірній денник, Із сучасної Польщі, 22.30 Солати з гр. пл., 22.45 Сеанські поезії Ант. Гроновича, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 0·60 зол., з почт. перес. 0·95 зол.

БІРЖА.

Гроші.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.33—5.37.

Нім. марка 1·36—1·43, фр. франки 34.70 35·05, шв. франки 172.50—173·50, фунти стерлінги 26·20—26·35, австр. шілінги 99·00—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 32.00—33.00, італ. ліри 36.50—37.50.

Золото: Долари 9.17—9.22, Рублі 49—50, Фр. франки 35.00—35·50, Корони 37·00—37·30, Дукати 83.60—84.30; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.29, Рублі 1.20, Фльорени 0.75—0.75.

Долярівка 49.00—51.00. Інвести ційна 64.00—63.75.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 38—40, 5% дол. Б. Г. 50—52, 4% Зл. Б. Г. 37—39, 4½% Зл. Б. Г. 41—43, 4½% Ком. 51—53, 4% Ком. 44—46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63. Дол. 50.50—51.50.

Збіжє.

Ціни льоко Львів	від до
Пшениця одн.	20.75—21.00
Пшениця зб.	20.35—20.50
Жито Стандарт І.	14.25—14.50
Жито Стандарт ІІ.	14.00—14.25

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 25-го квітня н. р. кооперативам платив за: льоко Львів

1 кг. масла десер.	2.55	зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.60	„
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.60	„
1 л. молока	0·15	„
1 к. яєць	2.45	„

Тенденція на масло і молоко слаба, на яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 27. IV. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахоярсарні „М. С." у Львові, (вл. Більчевського ч. 3):

Курки мол. товсті без остріг 1. кл.	1.10	зол.
Курята молоді товсті 1. кл.	1.60	„
Індички товсті 1. кл.	1.25	„
Пантарки товсті 1. кл.	1.25	„

Приймає кури в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Деканат Теольогічного Виділу Гр. кат. Богословської Академії у Львові подає до відома заінтересованих, що передординаційні й передконкурсові іспити в місяці травні відбудуться дня 13-го (середа) замість дня 6-го год. 3.30 попол. Прохання можна вносити до дня 6-го травня ц. р.

Відчит Е. Маланюка на тему „Поезія і вірші" відбудеться у вівторок 28. квітня г. 6. веч. в салі „Бесіда" в Народ. Домі. 2021 1—1

Подяка. Вп. П. Д-рові **Степанові Дмоховському**, зубному лікареві у Львові при вул. Сикстуській 35, дякують за дбайливе й безкорисне лікування зубів, а неприйнятий гонорар у квоті 30 зол. складають на Рідну Школу політичні вязні: Катруся Зарицька, Володимир Янів і Олександер Пашкевич. — У Львові — Бригідки, 26. квітня 1936.

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАРСЬКО-ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Д-ра Баранецького у Львові ул. Миколая ч. 23 ріг ул. Зиблікевича приймає пацієнтів — по перерві святочній — як звичайно щодня від 3—6 пополудні в хоробах зубів і устної ями. Власна технічно-дентистична робітня. 1976 4—5

КУПНО-ПРОДАЖА

КАМЕНИЦЮ нову 1. п., городець біля Грохольської, продасть власник Миколая 20. 1. поверх. 2011

БУДІВЕЛЬНУ ПАРЦЕЛЮ при Потоцького продасть власник, Потоцького 14. 2016 1—2

МЕШКАННЯ

3 ПОКОЇ І КУХНЯ з комфортом на високім партері від 1. мая до винайму при вул. Мартина 11 а. Відомість у господаря на місці або телефоном ч. 261-65. 2003 3-3

ЛЬОКАЛЬ РЕСТОРАННО-КАВАРНЯНИЙ до винайму в домі „Народньої Гостиниці", вул. Косцюшка ч. 1. 2014 1—3

РІЖНІ

ШКІЛЬНІ годинники гарантовані найдешевше поручає Вандер· Шайнохи 1. 1872 1—1

ПОВІДОМЛЯЮ, що привезла я з Відня моделі проходових і купелевих костюмів та джемпери. Трикотарня. Сикстуська 31, Купфербергова. 1779 5—6

ПЕЧАТКИ каучукові, металеві, всілякі гравюри найдешевше, бо в подвірю, Сикстуська 16. 1903 7—11

МОТОЦИКЛІ, ровери, всілякі частини до них поручає найдешевше „Автоспорт", Львів, Словацького. 1904 7—30

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1611 19-60

СПОРТОВІ ВІЗКИ купую по найвищій ціні. Виробня візків Пасаж Міколяша. 1781 2—2

ПАНОВЕ ВОЛІЮТЬ наші знамениті мужеські оксфордові сорочки 4.50· попелінові 4.95, з сирого шовку 5.75, Модні мужеські піжами 9.80, прегарні жіночі піжами 12.50. Фабрика Білля „АСТРА", Львів, ул. СИКСТУСЬКА 2. 1835 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

Д-р Ігнатій Левенгек

в недугах міхура і сечового органу

ЛЬВІВ, ТРИБУНАЛЬСЬКА 4, Тел. 248·11.

1565 10-10

Пересторога.

По Львові грасують ріжні типи, що впадають до рідні прибитої горем при утраті когось зі своїх найближчих і домагаються заплати за якусь буцім-то зроблену прислугу при похоронах.

Звертаємо увагу, що всякі чинности зв'язані з похоронами, входять в обсяг похоронного рахунку і таких людців треба віддати негайно в руки поліції.

Ця шайка ошуканців крутиться також під шпиталем та втягає силою наших селян до чужих заведень і вимушує від них ріжні, нічим неоправдані грошеві квоти.

Заінтересовані повинні звертатись виключно до „Харісу", де дістануть докладні інформації і совісне виконання своїх поручень.

Похоронне заведення „Х А Р І С",
1841 Львів, ул. Корнияктів 3, ч. тел. 214-64
3—3 коло церкви Преображенської.

Фризиєрське заведення „М А К С"

КОРАЛЬНИЦЬКА 8

повідомляє Вп. Клієнтелю, що дістав найновіше технічне приладдя до тревалої ондуляції та фарбу до волосся. Також виконую найновіші креації у зачісках з останніх світових конкурсів. Беручи на увагу крізові часи **ЦІНИ ЗНАЧНО ЗНИЖЕНІ.** Поручаємось ласкаво Вп. Клієнтелі.

ГОРДІЙ БРАСЮК.

БЕЗПУТНІ

Ціна 0·50 зол., з почт. перес. 0·65 зол.

Нагода, яка не вернеться!

Велика весняна продажа вовняних, літніх, шовкових і білизняних товарів по цінах на 30% знижених.

ГАЛИЦЬКИЙ МАГАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

На прикладу:

Вовна гладка	1.50	Попеліна на сорочки	1.10
Вовна шкоцька	1.50	Сирий шовк	1.15
Вовна ангора	2.—	Перкалина колір.	0.65
Марокен вовняне	3.90	Полотно шир. 70 цм	0.53
Вовна на спіднички	4.—	Сирий зефір	0.58
Вовна на комплети	5.50	Зефір „Пріма"	0.80
Вовна на плащі	5.—	Димка на підшивки	0.66
Шевіоти англ.	2.80	Всип рожевий	1.05
Шовк на блюзки	2.—	Атлас постел.	1.30
Марокен шовк.	1.80	Пошевки мережков.	1.80
Монголь шовк.	1.80	Полотно на простир.	1.25
Креп сатен	4.60	Простирала на ліжко	1.96
Кльоке шовк.	5.90	Капи й обруси	2.50
Кора десенева	1.30	Обруси з метра	1.90
Марокен на шляфроки	1.—	Ручники вафлеві	0.28
Крепони	0.85	Стирки до начиння	0.45
Перкалі	0.65	Простирала на коцари	4.50

При закупні товару від 5 зол. задурно білети до першорядних кін. Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

„Б Е К А Т Е" Ска з о. п.

У ЛЬВОВІ, ВУЛ. ЗИБЛИКЕВИЧА 13. Тел. 295·01

ПРЕДСТАВНИЦТВО

„FORD-MOTOR-COMPANY A/S"

АВТОРИЗОВАНІ ВАРШТАТИ полагоджують всілякі направи фахово і солідно, в застосованням оригінальних фордівських замінних частин.

СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ: генеральні ремонти, шліфування цилиндрів, вправлювання в рух моторів.

НАПРАВЛЯЄМО САМОХОДИ ВСІХ МАРОК.

Геліотерм Львів, Академічна 7 (ГМАХ ШПРЕХЕРА) Тел. 290-00

Фабричний склад лікарських інструментів, меблів, рентґенівських і електро-медичних 1909 4-4

Низькі ціни!
Догідні умовини платности!

Кошториси та фахова порада безплатно!

Велике тягнення: Льосування 1. травня і 5. травня

Головні вигран.: 5000 зол. і 12.000 долярів в золоті

Вплати 1. рату 3.80 і 5.80 зол., а відворотно дістанеш документ продажі з щасливими числами **Долярівки і 3% Інвестиційної**, на які прислуговує негайне право гри та які найдеш тільки

у Банковім Домі Г. і А. ГРІНДЛІНГЕР

Львів, Ягайлонська 8, тел. 27-42, ПКО. 413.733

ВЛАСНИЙ ВИРІБ

КОВДЕР І МАТРАЦІВ

ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ.

Великий виріб ЗАЛІЗНИХ І МЕТАЛ. **ЛІЖОК**

Маріян Млеко, Коральницька 6

1817 11-10

Блощиці нищить радикально **СВІЧКА С-ҐАЗ**

„САНОС", Львів, Кл. Танської 3.

Всюди можна дістати інформації безплатно.

Від 10 зол. місячно

обува для цілої родини

разом з репарацією в першорядній фірмі **„Ар-Ка"** Львів Зіморовича 17

КНИЖЕЧКА

ВЕЧІРНЯ І ПАРАКЛИС

до Пресв. Богородиці

конче потрібна кожному вірному, що хоче брати живу участь у цих Богослуженнях. Ціна 1 пр. 20 сот., 5 примірників з почт. оплатою 1.15 зол. Хто замовляє 50 примірників, дістає 25% знижки. Замовляти: Адміністр. „Діла", Львів, Ринок 10.

„МІ-КА"

САЛЬОН МОД вул. Пекарська ч. 1 а.

виконує: найновіші моделі капелюхів, водічкові вироби, рукавички, квіти. 1914 1-30

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.